

**PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY
W WOLSZTYNIE**

**STAN SANITARNY
I SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA
POWIATU WOLSZTYŃSKIEGO W 2013 ROKU**

LUTY 2014

Spis treści.....	str. 2
1.Charakterystyka powiatu.....	str.4
1.1 Położenie geograficzne	str.4
1.2. Sytuacja demograficzna	str.4
2.Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka	str.5
2.1. Obiekty komunalne.....	str.5
2.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze	str.5
2.1.2. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne.....	str.7
2.1.3. Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej.....	str.9
2.1.3.1. Lecznictwo zamknięte.....	str.9
2.1.3.2. Lecznictwo otwarte.....	str.10
2.1.3.3. Domy Pomocy Społecznej	str.11
2.1.3.4. Ustępy publiczne i ogólnodostępne.....	str.12
2.1.3.5. Hotele , Motele , Pensjonaty.....	str.12
2.1.3.6. Obiekty wczasowo-turystyczne.....	str.13
2.1.3.7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług.....	str.14
2.1.3.8. Dworce autobusowe.....	str.14
2.1.3.9. Dworce i stacje kolejowe.....	str.15
2.1.3.10. Inne obiekty użyteczności publicznej.....	str.15
2.1.3.11. Transport.....	str.16
2.2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnieniowych.....	str.16
2.2.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych.....	str.19
2.2.2. Wnioski.....	str.19
2.3. Higiena środowiska pracy.....	str.20
2.3.1. Czynniki rakotwórcze.....	str.21
2.3.2. Substancje i preparaty chemiczne.....	str.21
2.3.3. Szkodliwe czynniki biologiczne.....	str.22
2.3.4. Choroby zawodowe.....	str.22
2.4. Obiekty nauczania i wychowania.....	str.22
3. Sytuacja epidemiologiczna.....	str.30
3.1. Zakażenia i zatrucia pokarmowe.....	str.30
3.2. Gruźlica.....	str.31

3.3. Wirusowe zapalenie wątroby.....	str.31
3.4. Choroby zakaźne wieku dziecięcego.....	str.31
3.5. Grypa.....	str.32
3.6. Neuroinfekcje.....	str.32
3.7. Inne choroby zakaźne.....	str.33
3.8. Zapobieganie wściekliznie.....	str.33
3.9. Szczepienia ochronne.....	str.33
4. Działalność oświatowo-zdrowotna.....	str.33
4.1. Działania ogólnopolskie.....	str.34
4.1.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę”.....	str.34
4.1.2. Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”.....	str.35
4.1.3. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”.....	str.37
4.1.4. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”.....	str.38
4.1.5. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu.....	str.38
4.1.6. Projekt „Tobacco Free Cities”.....	str.40
4.1.7. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałaniu uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych.....	str.43
4.1.8. Profilaktyka HIV/AIDS.....	str.46
4.2. Działania wojewódzkie.....	str.48
4.2.1. Program „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”.....	str.48
4.2.2. Projekt PL0432 MF EOG „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”.....	str.49
4.3. Inne działania realizowane w 2013 r.....	str.51
4.4 Współpraca z innymi instytucjami	str.56
5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny.....	str.57
6. Podsumowanie.....	str.58

1. Charakterystyka powiatu

1.1. Położenie geograficzne

Powiat wolsztyński leży w południowo-zachodniej części Wielkopolski i jest powiatem zewnętrznym. Zajmuje 680 km² co stanowi 2,4% powierzchni województwa wielkopolskiego.

Sąsiaduje z 7 powiatami.

Są to 4 powiaty województwa wielkopolskiego:

- nowotomyski
- grodziski
- kościański
- leszczyński

oraz 3 powiaty województwa lubuskiego:

- wschowski
- nowosolski
- zielonogórski

1.2. Sytuacja demograficzna

Powiat zamieszkuje 56 243 osób.

Powiat wolsztyński składa się z 3 gmin:

- Wolsztyn-gmina miejsko-wiejska, największa o powierzchni 249,64 km²
- Przemęt-gmina wiejska o powierzchni 225,33 km²
- Siedlec-gmina wiejska o powierzchni 205,06 km²

Liczba ludności w poszczególnych gminach

Gmina	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
WOLSZTYN	29 761	15 177	14 584
PRZEMĘT	14 012	6 999	7 013
SIEDLEC	12 521	6 357	6 164
RAZEM	56 294	28 533	27 761

Liczba mieszkańców w powiecie nieznacznie wzrosła w stosunku do 2012 roku i nadal liczba kobiet przewyższa liczbę mężczyzn.

Przeważająca część mieszkańców zamieszkuje na terenach wiejskich – 43 153 osoby, co stanowi 76,7 % ogółu ludności

2. Warunki zdrowotne środowiska bytowania człowieka

2.1. Obiekty komunalne

2.1.1. Zaopatrzenie ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze

W 2013 roku obiekty wodne podzielono na obiekty objęte monitoringiem (wodociągi: miejskie, wiejskie i zakładowe) oraz obiekty objęte nadzorem (wodociągi lokalne i inne studnie).

Liczbę kontroli w obiektach wodnych w roku 2013 przedstawiono w tabeli nr 1.

Tabela nr 1

Nadzór nad obiektami wodnymi

NAZWA OBIEKTU	LICZBA OBIEKTÓW NADZOROWANYCH	LICZBA PRZEPROWADZONYCH KONTROLI
1. wodociągi objęte monitoringiem		
- o wydajności < 100 m ³ /d	3	2
- o wydajności od 100 do 1000 m ³ /d	8	8
- o wydajności od 1000 do 10000 m ³ /d	2	2
2. wodociągi objęte nadzorem sanitarnym		
- studnie publiczne	0	0
- inne studnie	1 były 2	1
- wodociągi lokalne	11 było 12	11

Wodociągi o wydajności 1000-10000 m³/d

W 2013 roku kontrolą objęto 1 wodociąg miejski w Wolsztynie i 1 wodociąg wiejski w Siedlcu. Ilość w stosunku do roku 2012 nie uległa zmianie.

Stan sanitarno-techniczny ujęć wody oraz stacji uzdatniania we Wroniawach i w Siedlcu jest dobry. Z wodociągu miejskiego Wolsztyn pobrano łącznie 26 prób wody, natomiast z wodociągu wiejskiego Siedlec – 8 prób. Podają one wodę przydatną do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym.

Wodociągi o wydajności 100-1000 m³/d

Nadzorem objęto 8 wodociągów – tak jak w roku 2012. Podają one wodę przydatną do spożycia pod względem bakteriologicznym i fizykochemicznym. Łącznie pobrano 42 próby. Stan sanitarny ujęć wody oraz stacji uzdatniania nie budzi zastrzeżeń.

Wodociągi o wydajności <100 m³/d

Nadzorem zostały objęte 3 wodociągi produkujące mniej wody niż 100 m³/d. W roku 2013 zlikwidowano wodociąg zakładowy Sokołowice – sieć podłączono do wodociągu wiejskiego Poświętno, a oddano do użytku wodociąg gminny Wieleń zaopatrujący w wodę mieszkańców wsi Wieleń oraz Kaszczor (na dzień dzisiejszy korzysta z wody ww. wodociągu około 600 osób). Nadal trwają procedury odbiorowe.

Wodociągi lokalne, studnie publiczne, inne studnie

Stan sanitarno-higieniczny oraz techniczny urządzeń wodnych objętych nadzorem wodociągów lokalnych oraz innych studni na terenie powiatu nie budził zastrzeżeń. W 2013 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wolsztynie nadzorem obejmowała 12 (było 14) obiektów (został zlikwidowany wodociąg lokalny w Wieleniu – „Stacja Wodna” oraz w Kaszczorze Zespół Szkół i Przedszkole). Obiekty zostały podłączone do wodociągu gminnego Wieleń. Studnia „Mercus” w Wieleniu przekształciła się w wodociąg lokalny. Woda w 11 obiektach była dobra, natomiast w 1 nadal złej jakości pod względem fizykochemicznym (wodociąg lokalny Wieleń Ośrodek Wypoczynkowy „KROKUS” - przekroczenie najwyższych dopuszczalnych zawartości manganu oraz mętności). W związku z planowanym podłączeniem ww. obiektów do gminnej sieci wodociągowej, przedłużono terminy wykonania decyzji.

Ogółem we wszystkich obiektach wodnych podających wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi przeprowadzono 24 kontrole, łącznie pobrano 95 próby wody (w tym 61 prób w ramach monitoringu kontrolnego, 12 prób w ramach monitoringu przeglądowego oraz 22 próby z nadzoru).

2.1.2. Kąpieliska naturalne i baseny sztuczne

Ocena sanitarna wód powierzchniowych (miejsca wykorzystywane do kąpeli)

Na terenie powiatu wolsztyńskiego nie zostały zorganizowane kąpieliska. Zorganizowano jedynie 5 miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Organizatorzy tych miejsc ustalili z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym harmonogram pobierania próbek wody. Próby zostały pobrane przed rozpoczęciem sezonu kąpieliskowego oraz 1 raz w trakcie jego trwania. Woda z miejsc wykorzystywanych do kąpeli w trakcie sezonu kąpieliskowego była przydatna do kąpeli. Wydano stosowne komunikaty i umieszczono na stronie internetowej.

W trakcie sezonu letniego przeprowadzono 5 kontroli stanu sanitarnego miejsc wykorzystywanych do kąpeli. Stan sanitarny plaż w dniu kontroli nie budził poważniejszych zastrzeżeń. Wszystkie oprócz Wąchabna posiadały tablice informacyjne, kosze na odpadki, przebieralnie, wc oraz sprawowany był w określonych godzinach nadzór ratowników.

Ocena sanitarna basenów kąpielowych

Na terenie powiatu wolsztyńskiego nadzorem objętych jest 5 basenów- 2 odkryte i 3 kryte. Basen odkryty znajduje się na terenie ośrodka Dydaktyczno-Sportowego AWF Wrocław w Olejnicy, napełniany jest wodą wodociągową z wodociągu wiejskiego Sączkowo w obiegu zamkniętym. Przeprowadzono 1 kontrolę obiektu. Obiekt utrzymany jest w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 8 prób wody. Jakość wody w niecce basenu w miesiącu lipcu była dobra, natomiast w sierpniu była zła. Mimo ponownej dezynfekcji oraz dezynfekcji filtrów próbki wody nadal nie odpowiadały przepisom. W związku z powyższym decyzją właścicieli obiektu basen został unieruchomiony. Do eksploatacji zostanie włączony w roku 2014 r. przed sezonem letnim.

Basen odkryty w Buczu, napełniany jest wodą wodociągową z wodociągu wiejskiego Poświętno. Obiekt skontrolowano 1 raz w trakcie sezonu. Utrzymany jest w dobrym stanie sanitarno-higienicznym. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 10 prób wody. Jakość

wody w połowie miesiąca sierpnia uległa pogorszeniu, jednak pod koniec miesiąca uległa poprawie i była dobrej jakości. Teren utrzymany czysto.

Basen kryty w Karpicku skontrolowano 1 raz. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 10 prób wody. Jakość wody w basenie w miesiącu sierpniu była zła. Po skutecznej dezynfekcji wody oraz niecki jakość wody uległa poprawie.

Basen rehabilitacyjny kryty zlokalizowany jest na terenie Szkoły Podstawowej nr 4 w Wolsztynie. W 2013 roku obiekt został skontrolowany 1 raz. Stan sanitarno-higieniczny obiektu-dobry. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 24 próby.

Basen był wyłączony z eksploatacji od 1.08.2013 r. do 31.08.2013 r. - przerwa wakacyjna (wymiana wody, czyszczenie niecek basenowych, filtrów, generalne sprzątanie hali basenowej, montaż klimatyzatora).

W związku z obecnością w wodzie dużej ilości mikroflory bakteryjnej basen w dniach od 12 do 15 września 2014 r. był ponownie unieruchomiony (prowadzono działania naprawcze: usprawnienie procesu uzdatniania wody na filtrach, czyszczenie, dezynfekcję pomieszczeń i sprzętu, dezynfekcję punktów krytycznych). Jakość wody pod względem bakteriologicznym uległa poprawie.

Kryta Pływalnia w Wolsztynie przy ulicy Komorowskiej utrzymana jest w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Hala basenowa z nieckami basenowymi, zapleczem sanitarnym oraz pomieszczeniami towarzyszącymi utrzymana czysto. Obiekt skontrolowano 1 raz. Ogółem do badań laboratoryjnych pobrano 103 próby. W okresie od 26.08.2013 r. do 08.09.2013 r. pływalnia była nieczynna – przerwa techniczna (wymiana wody, czyszczenie niecek basenowych, filtrów, generalne sprzątanie hali basenowej, sauny i pomieszczeń towarzyszących, przegląd zjeżdżalni przez profesjonalną firmę). W miesiącu wrześniu w dniach od 12 do 15 w związku z obecnością w nieckach basenowych i jacuzzi dużej ilości mikroflory bakteryjnej (pseudomonas) ponownie prowadzone były działania naprawcze: usprawniono proces uzdatniania wody na filtrach, czyszczenie, dezynfekcję pomieszczeń i sprzętu, dezynfekcję punktów krytycznych. Jakość wody z niecek basenowych i jacuzzi po skutecznej dezynfekcji uległa poprawie.

Łącznie w 2013 roku przeprowadzono 5 kontroli ww. obiektów, pobrano 155 prób bakteriologicznych wody do badań laboratoryjnych oraz wydano 2 pisma z art. 30 ustawy o PIS.

2.1.3.Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Liczbę obiektów i liczbę przeprowadzonych kontroli za rok 2013 przedstawia tabela:

Nadzór nad obiektami użyteczności publicznej

Nazwa obiektu	Liczba obiektów wg ewidencji	Liczba przeprowadzonych kontroli
Zakłady Opieki Zdrowotnej	33	63
Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie i lekarzy dentystów	77 było 69	77
Indywidualne specjalistyczne i grupowe praktyki pielęgniarek i położnych	14	12
Inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami	6 były 4	5
Ustępy publiczne i ogólnodostępne	26	21
Domy Pomocy Społecznej	3	3
Hotele, Motele, Pensjonaty	13 było 12	12
Obiekty wczasowo- turystyczne	30	29
Zakłady fryzjerskie, fryzjersko-kosmetyczne, kosmetyczne, tatażu i odnowy biologicznej	73 były 74	46
Dworce autobusowe	1	1
Dworce i stacje kolejowe	2	1
Inne obiekty użyteczności publicznej	93	35
Transport	-	13

2.1.3.1. Lecznictwo zamknięte

Na terenie działania PSSE w Wolsztynie znajduje się 1 oddział szpitalny w Siekowie. W stosunku do roku 2012 funkcjonalność placówki nie uległa zmianie.

Nieprawidłowości dot. stanu technicznego obiektu zostały ujęte w programie dostosowawczym szpitala w Kościanie, zatwierdzonym przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu (decyzja z dnia 24 stycznia 2012 r.).

Oddział szpitalny zlokalizowany jest w obiekcie zabytkowym na terenie parku, co utrudnia dostosowanie budynku do wymagań rozporządzenia.

Kontrola przeprowadzona w dniu 6 marca 2013 r. wykazała, zły stan sanitarno-higieniczny ścian w świetlicach na parterze i na I piętrze oraz zniszczone, uszkodzone płytki ceramiczne w łazience na I piętrze. Ww. zalecenia zostały wykonane w całości (protokół rekontroli z dnia 22 maja 2013 r.).

Czystość bieżąca pomieszczeń i sprzętu zachowana. Drobne prace malarskie i remontowe prowadzone są na bieżąco. Do oddziału przyjmowani są tylko pacjenci z lekkimi stanami depresyjnymi, lękowymi oraz nerwicami. Jest to oddział bez części dozorowanej – oddział otwarty.

Obiekt zaopatrywany w wodę z wodociągu wiejskiego – dobrej jakości. Gospodarka odpadami komunalnymi i niebezpiecznymi prawidłowa. Ścieki odprowadzane do bezodpływowego zbiornika.

Oddział zlokalizowany jest w parku o dużej powierzchni (drzewa, krzewy, staw rybny, ścieżki, miejsca wypoczynku itd.). Teren utrzymany czysto. Stan sanitarno-higieniczny obiektu nie budzi zastrzeżeń.

2.1.3.2.Lecznictwo otwarte

Nadzorem sanitarnym objęto ogółem 127 obiektów wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne, w tym praktyki zawodowe:

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej – 1
- Podmioty wykonujące działalność leczniczą, ambulatoria – 31 (zlikwidowano 2 NZOZ-y, a powstały 3).
- Indywidualne specjalistyczne praktyki lekarskie, lekarzy dentyistów oraz inne obiekty świadczące usługi medyczne nie będące ZOZ-ami – 81 było 73 (powstało 8 gabinetów).
- Indywidualne praktyki pielęgniarek i położnych – 14.

Przeprowadzono 63 kontrole obiektów wykonujących działalność leczniczą, 77 kontroli gabinetów indywidualnych i 14 gabinetów praktyk pielęgniarek i położnych.

Mandatów nie nakładano.

Liczba wydanych decyzji – 16 (opinie sanitarne)

Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

W roku sprawozdawczym zlikwidowano 2 NZOZ-y, a powstało 8 Indywidualnych Praktyk Lekarskich i 3 NZOZ-y.

Na podstawie kontroli przeprowadzonych w roku 2013 w podmiotach wykonujących działalność leczniczą na terenie powiatu wolsztyńskiego stwierdzono, że program dostosowawczy był realizowany w 1 zakładzie – NZOZ Przychodnia lekarza Rodzinnego Mochy, ul. Wolsztyńska 12.

W miesiącach jesienno-zimowych w Ośrodku Zdrowia w Mochach wymieniono płytki ceramiczne podłogowe w poczekalni, gabinecie lekarskim i w gabinecie zabiegowym.

Pozostałe nieprawidłowości dot. placówki ujęto w programie dostosowawczym z dnia 30 maja 2012 r, (decyzja nr 111/2012),

W roku sprawozdawczym, z uwagi na brak środków finansowych, w pozostałych placówkach objętych nadzorem prowadzone były jedynie drobne prace malarskie i remontowe, wymieniono niezbędny sprzęt i wyposażenie, w niektórych pomieszczeniach.

Stan sanitarno-higieniczny pozostałych obiektów nie budzi zastrzeżeń. Każda placówka ma opracowane i wdrożone procedury: higienicznego mycia rąk, mycia i dezynfekcji urządzeń i sprzętu medycznego, postępowania po ekspozycji, sprzątnania i dezynfekcji pomieszczeń. Odpady komunalne, medyczne niebezpieczne i nieczystości płynne składowane i odprowadzane prawidłowo. Obiekty zaopatrywane w wodę do picia dobrej jakości.

2.1.3.3.Domy Pomocy Społecznej

Liczba obiektów – 3

Liczba przeprowadzonych kontroli – 3

Liczba decyzji – 0

Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Liczba mandatów – 0

Obiekty zaopatrywane w wodę dobrej jakości. Odpady komunalne i niebezpieczne składowane prawidłowo, nieczystości płynne odprowadzane do kanalizacji.

Dwie placówki spełniają standardy określone w Rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U.

z 2005 r. Nr 217, poz. 1837), natomiast 1 nadal nie spełnia tych wymogów – Dom Pomocy Społecznej w Siedlcu.

Z uwagi na brak bazy lokalowej nie można w obecnych warunkach dostosować budynku do obowiązujących standardów. Obiekt posiadał wydane przez Wojewodę Wielkopolskiego zezwolenie na warunkowe prowadzenie domu do dnia 31.12.2013 r.

Aktualnie DPS w Siedlcu jest w trakcie przekształcania. Z dniem 31.03.2014 r. Dom Pomocy Społecznej w Siedlcu zakończy działalność, natomiast od 1.04.2014 r. będzie funkcjonował jako „mieszkania chronione”.

2.1.3.4.Ustępy publiczne i ogólnodostępne

Liczba obiektów – 4 + 4 kontenerowe + 18 ogólnodostępnych

Liczba przeprowadzonych kontroli – 21

Liczba decyzji – 0

Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Liczba mandatów – 0

Stan sanitarno – techniczny kontrolowanych obiektów dobry. W stosunku do roku 2012 liczba ustępów nie uległa zmianie.

Ustępy publiczne to: dwa ustępy tymczasowe skanalizowane i wyposażone w wodę bieżącą zimną, 2 pozostałe tymczasowe nieskanalizowane.

Obiekty na terenie miasta posiadają wodę bieżącą zimną i ciepłą, są skanalizowane i sprawowany jest stały nadzór. Szalety oraz otoczenie utrzymane w należyтым porządku i czystości. Ściany i podłogi zmywalne wyłożone glazurą ceramiczną.

Zapasy środków dezynfekcyjnych wystarczający.

Cztery ubikacje kontenerowe i jedna stała; skanalizowane czynne tylko w okresie letnim.

Ustępy ogólnodostępne to: ustępy wykorzystywane dla potrzeb mieszkańców, turystów, ludzi korzystających z parkingów miejskich oraz osób biorących udział w obrzędach chowania zmarłych.

Pozostałe toalety objęte kontrolą zlokalizowane są w obiektach użyteczności publicznej dla klientów i interesantów.

2.1.3.5.Hotele, Motele, Pensjonaty

Liczba obiektów – 13 było 12

Liczba przeprowadzonych kontroli – 12

Liczba decyzji – 0

Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Liczba mandatów – 0

Decyzji nie wystawiano – 0

W stosunku do roku 2012 liczba placówek uległa zmianie. Powstał hotel w miejscowości Adamowo 7 C (pokoje gościnne przy restauracji) W nowo powstałym obiekcie dokonano odbioru końcowego, natomiast pozostałe były objęte nadzorem. Placówki zaopatrywane w wodę dobrej jakości. Nieczystości stałe i płynne składowane i odprowadzane prawidłowo.

Pokoje utrzymane w należyтым stanie sanitarnym. Wyposażone w podstawowy sprzęt i meble. Przy każdym znajdują się łazienki ze ścianami i podłogami wyłożonymi glazurą ceramiczną. Bielizna pościelowa prana poza zakładami, w jednym obiekcie prana we własnej pralni. Bielizna brudna i czysta składowana prawidłowo. Środki czystości i dezynfekcyjne w wystarczającej ilości, przechowywane wraz ze sprzętem w składziku porządkowym.

W kontrolowanych obiektach zlokalizowane są oprócz sal konferencyjnych, audiowizualnych, lokale gastronomiczne (restauracje, puby), zakłady odnowy biologicznej (jacuzzi, sauna, siłownia, basen) oraz kręgielnie (bowling) czy stadion sportowy.

Drobne prace malarskie, remontowe, naprawcze i modernizacyjne prowadzone są na bieżąco. Placówki korzystają z wody dobrej jakości.

Poinformowano właścicieli i dyrektorów hoteli o obowiązku dbania o odpowiednią jakość zdrowotną wody ciepłej w instalacji wewnętrznej placówek. Teren wokół obiektów utrzymany czysto.

2.1.3.6. Obiekty wczasowo – turystyczne

Liczba obiektów – 30 (zlikwidowano 1, powstał 1)

Liczba obiektów skontrolowanych – 29, przeprowadzonych kontroli – 29

Liczba decyzji - 0. Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Liczba mandatów – 1 (100,00 zł)

W stosunku do roku 2012 liczba placówek nie uległa zmianie (powstał 1 obiekt kemping „Ustronie” w Karpicku, zlikwidowano ośrodek wypoczynkowy „Rusałka” w Rudnie.).

Obiekty zaopatrywane w wodę bieżącą ciepłą i zimną, nieczystości płynne odprowadzane do sieci kanalizacyjnej lub zbiornika bezodpływowego. Odpady komunalne składowane w kontenerze, a następnie odbierane przez specjalistyczną firmę. Zespoły

higieniczno-sanitarne zlokalizowane przy jednostkach mieszkalnych, a dla wczasowiczów korzystających z kempingów bez łazienek udostępnione są zespoły higieniczno-sanitarne ogólnodostępne. Nie stwierdzono obecności owadów i gryzoni.

W roku sprawozdawczym zły stan sanitarny stwierdzono podczas kontroli w Gospodarstwie Agroturystycznym „Amazonka” w Mariankowie:

- nieprawidłowo urządzonej magazyn białej bielizny (bielizna składowana na podłodze wraz ze sprzętem AGD oraz innym sprzętem używanym w gospodarstwie),
- nieprawidłowo przechowywana bielizna brudna (na podłodze w korytarzu komunikacyjnym).

Za stwierdzone uchybienia osoba odpowiedzialna została ukarana mandatem karnym w wysokości 100,00 zł. i zobowiązana do usunięcia nieprawidłowości w terminie 7 dni.

Pozostałe placówki, w tym gospodarstwa agroturystyczne, w dobrym stanie sanitarno - higienicznym. Pokoje mieszkalne, sanitariaty oraz teren - utrzymane czysto.

2.1.3.7. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej i inne, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług

Liczba obiektów – 73 były 74 (zlikwidowano 2, powstał 1)

Liczba obiektów skontrolowanych i przeprowadzonych kontroli – 46.

Liczba decyzji i mandatów - 0.

Stan sanitarny objętych kontrolą obiektów nie budzi poważniejszych zastrzeżeń.

Gospodarka odpadami, procesy dezynfekcji, sterylizacji, dobór środków myjących i dezynfekcyjnych prowadzone prawidłowo.

W 2013 r. 2 placówki wyposażyły swoje gabinety w urządzenia do sterylizacji narzędzi (autoklawy) . Udzielają one usługi w trakcie których może dojść do przerwania ciągłości tkanek ludzkich. Otoczenie zakładów utrzymane czysto.

2.1.3.8. Dworce autobusowe

Liczba obiektów – 1

Liczba obiektów skontrolowanych – 1

Liczba przeprowadzonych kontroli, rekontroli – 1

Liczba pism z art. 30 o PIS – 0

Liczba decyzji i mandatów - 0

Czystość bieżąca pomieszczeń dworca zachowana. Toalety sprzątane i dezynfekowane na bieżąco, sprawowany jest stały nadzór.

Stanowiska odjazdu autobusów czyste, sprzątane 2 razy dziennie, wyposażone w kosze na odpadki oraz ławki dla podróżnych (ilość wystarczająca). Nieczystości stałe i płynne składowane i odprowadzane prawidłowo. Czystość bieżąca placu manewrowego zachowana.

2.1.3.9.Dworce i stacje kolejowe

Liczba obiektów – 2

Liczba obiektów skontrolowanych – 1

Liczba przeprowadzonych kontroli, rekontroli – 1

Liczba pism z art. 30 o PIS - 0

Decyzji nie wystawiono i mandatów nie nakładano.

W skład dworca PKP w Wolsztynie wchodzi: poczekalnia, kasy biletowe i toalety. Toalety oraz poczekalnia podobnie jak w roku poprzednim sprzątane, dezynfekowane i nadzorowane przez Zakład Usługowy Zachód Sp. z o. o. 60-717 Poznań, ul. Kolejowa 23 (umowa: obsługa zlecona nr DR4te-620-198/2011 z dnia 24.03.2011 r. aneks z 1. 07. 2013 r.). Toalety czynne codziennie w godz. od 7⁰⁰ do 15⁰⁰- zapewniony stały nadzór, zaopatrzone w środki higieny: mydło, ręczniki papierowe, papier toaletowy. Drobne naprawy i remonty wynikające z usterek eksploatacyjnych urządzeń i wyposażenia wc, utrzymanie czystości oraz gospodarka odpadami, zgodnie z umową należą do obowiązków ww. zakładu.

Odpady komunalne i nieczystości płynne składowane i odprowadzane prawidłowo. Czystość bieżąca poczekalni i toalet zachowana. Obiekt korzysta z wody z wodociągu publicznego Wolsztyn – dobrej jakości.

W roku sprawozdawczym kontroli na przystanku PKP w Tuchorzy nie przeprowadzono.

2.1.3.10.Inne obiekty użyteczności publicznej

Liczba obiektów – 93 (apteki, domy kultury, cmentarze, zakłady pralnicze, pogrzebowe, magiel, stacje paliw, przystanki PKS, parkingi, targowiska, stadiony, tereny rekreacyjne)

Liczba obiektów skontrolowanych – 35

Liczba przeprowadzonych kontroli – 35

Decyzji nie wystawiono.

Stan sanitarno-higieniczny obiektów użyteczności publicznej jest zadawalający. Właściciele zakładów oraz terenów objętych nadzorem sukcesywnie podnoszą standardy swoich obiektów przeprowadzając ich modernizację i bieżące remonty.

W roku sprawozdawczym objęto nadzorem aptekę w Siedlcu, ul. Zbąszyńska 8A i punkt apteczny w Świetnie, ul. Mickiewicza 16; zlikwidowano aptekę w Wolsztynie, ul. Dworcowa 27 oraz składowisko odpadów komunalnych w Siekówku.

2.1.3.11.Transport

Liczba skontrolowanych pojazdów, ogółem – 13

Liczba skontrolowanych autobusów komunikacji publicznej – 6

Liczba samochodów do przewozu zwłok i szczątków - 6

Liczba samochodów do przewozu bielizny - 1

Stan sanitarny kontrolowanych pojazdów nie budził zastrzeżeń.

2.2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych

W czasie okresu sprawozdawczego nadzorem objęto **592** obiekty, z czego najliczniejszą grupę stanowiły:

- sklepy spożywcze – 226
- zakłady małej gastronomii – 83
- zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego – 61
- zakłady żywienia zbiorowego otwarte (restauracje, bary) – 49
- inne obiekty obrotu żywnością – 48
- środki transportu – 37
- magazyny hurtowe – 18
- obiekty ruchome i tymczasowe - 17
- piekarnie – 12
- ciastkarnie – 9
- przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe – 6
- automaty do lodów - 6

- zakłady garmażeryjne - 3
- kioski spożywcze - 3

Rodzaj obiektów	2013 r.	2012 r.
Zakłady produkcji żywności	41	39
Zakłady obrotu żywnością	312	354
Restauracje	49	45
Zakłady małej gastronomii	83	79
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	61	63
Środki transportu żywności	37	24
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	9	11
Miejsca obrotu kosmetykami	3	3

W **2013 r.** przeprowadzono **727** kontroli i rekontroli, sklasyfikowano **311** obiektów z czego ocenę negatywną otrzymało **4**. W okresie sprawozdawczym wydano ogółem **603** decyzje:

- 63 decyzji administracyjno-represyjnych (8 decyzji zmieniających termin wykonania),
- 101 decyzji o zatwierdzeniu i wpisie do rejestru obiektów,
- 52 decyzji o wykreślenie obiektu z rejestru,
- 30 decyzji o dokonaniu zmian w rejestrze,
- 2 decyzje na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 355 decyzji płatniczych.

Nie wydano decyzji o unieruchomieniu lub przerwaniu produkcji.

Za stwierdzone uchybienia nałożono **69** mandaty na kwotę **10140 zł**.

Wniosków do sądu nie kierowano.

	2013 r.	2012 r.
Ilość kontroli i rekontroli	727	838
Ilość sklasyfikowanych	311	298
w tym ocena negatywna	4	7
Ilość wydanych decyzji	603	528
w tym o unieruchomieniu lub wstrzymaniu produkcji	-	-
Ilość nałożonych mandatów	69	62
Suma nałożonych mandatów	10140	9300

Najczęściej stwierdzane uchybienia:

- brak ciągłości łańcucha chłodniczego środków spożywczych łatwo psujących się,
- brak monitorowania temperatury i dokonywania zapisów z tej czynności,
- brak pełnego oznakowania żywności,
- brak opracowania, wdrożenia i stosowania procedur zabezpieczenia i wycofania z obrotu partii żywności nieodpowiadających wymaganiom jakości zdrowotnej,
- brak prowadzenia i przechowywania dokumentacji umożliwiającej zidentyfikowanie dostawcy żywności,
- brak segregacji żywności,
- zły stan techniczny, czystość i przestrzeń robocza sklepu,
- brak aktualnych zapisów Zasad Dobrej Praktyki Higienicznej,
- brak skutecznej ochrony przed zanieczyszczeniami wewnętrznymi,
- brak aktualnych zaświadczeń do celów sanitarno – epidemiologicznych,
- niewłaściwa jakość środków spożywczych.

W okresie sprawozdawczym współpracowano z następującymi jednostkami:

- Inspekcja Weterynaryjna
- Straż Miejska
- Policja

2.2.1. Jakość zdrowotna krajowych środków spożywczych

Do badań laboratoryjnych pobrano **104** próby (zdyskwalifikowano 25), w tym:

- 89 prób planowanych:
 - 62 mikrobiologiczne (28 - urzędowe i 34 - urzędowe + monitoring),
 - 27 fizyko-chemiczne (15 - urzędowe, 3 - monitoring, 9 - urzędowa+monitoring),
- 15 prób pozaplanowych
 - 3 próby kosmetyków,
 - 6 prób, w związku z kontrolą graniczną – import Maroko,
 - 5 prób, w związku z kwestionowanym wynikiem badań mikrobiologicznych od producenta, będącego pod naszym nadzorem,
 - 1 próba – interwencja klienta, „Paprykarz szczeciński” – zanieczyszczenie mikrobiologiczne – obecność nicienia.

2.2.2. Wnioski

W celu zwiększenia bezpieczeństwa sanitarnego i przeciwepidemicznego w roku 2014 należy:

- kontynuować działania poprawiające stan sanitarny zakładów żywnościowo – żywieniowych poprzez kontrolowanie wdrożonej Dobrej Praktyki Higienicznej i Produkcyjnej oraz kontroli wewnętrznej,
- objąć szczególnym nadzorem obiekty o złym stanie sanitarnym i o dużym ryzyku spowodowania zatruc pokarmowych,
- zwracać szczególną uwagę na skuteczność przeprowadzania zabiegów dezynfekcji urządzeń, sprzętu i pomieszczeń,
- kontrolować postęp wdrożenia i utrzymania systemu HACCP w obiektach,
- nadzorować zakłady żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego które są potencjalnym źródłem zatruc pokarmowych,
- zwiększyć nadzór nad obiektami ruchomymi i tymczasowymi,
- zwracać szczególną uwagę na sposób żywienia w zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego,

- kontynuować kontrolę środków transportu żywności, szczególnie transportu nietrwałych lub nieopakowanych środków spożywczych,
- kontrolować oznakowanie środków specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementów diety, produktów modyfikowanych genetycznie.

2.3. Higiena środowiska pracy

W roku 2013 skontrolowano 129 zakładów zatrudniających 5404 pracowników.

Przeprowadzono 145 kontroli w tym:

- w zakresie nadzoru nad substancjami i preparatami chemicznymi – 93 kontrole,
- w zakresie substancji, preparatów lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy - 17 kontroli,
- w ramach nadzoru nad czynnikami biologicznymi w środowisku pracy – 18 kontroli,
- w ramach nadzoru nad prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3 - 3 kontrole,
- w ramach nadzoru nad produktami biobójczymi - 37 kontroli,
- postępowanie w sprawie choroby zawodowej - 9

W wyniku przeprowadzonych kontroli Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie wydał ogółem 24 decyzje administracyjne dot. stwierdzonych podczas kontroli uchybień w zakresie:

- oceny ryzyka zawodowego -1 nakaz,
- złego stanu higieniczno- sanitarnego zakładu -1 nakaz,
- pomiarów czynników szkodliwych w środowisku pracy - 13 nakazów,
- obniżenia NDS i N na stanowiskach pracy- 1 nakaz,
- produktów biobójczych - 2 nakazy,
- prawidłowego stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin - 3 nakazy.

Liczba pracowników zatrudnionych w warunkach przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy wynosi, w zakresie narażenia na:

- NDN hałasu – 714 osób (w 21 zakładach),
- pyły - 13 osób (w 2 zakładach).

2.3.1. Czynniki rakotwórcze

Czynniki szkodliwe dla zdrowia w środowisku pracy, sklasyfikowane jako rakotwórcze występują na terenie powiatu wolsztyńskiego w 20 zakładach. Wg zebranych informacji w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym zatrudnionych jest 165 pracowników. Procesy technologiczne i prace, w których dochodzi do kontaktu z czynnikiem o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy to:

- procesy obróbki drewna twardego (pyły drewna twardego),
- substancje chemiczne (azbest, benzen, składniki impregnatów - chrom VI).

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono 17 kontroli.

Na stanowiskach pracy, dla których ustalone są NDS czynnika o działaniu rakotwórczym prowadzi się monitoring stężeń tych czynników, w terminach określonych rozporządzeniem w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy.

W jednym zakładzie stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm stężenia czynnika o działaniu rakotwórczym (pyłów drewna twardego). W związku z powyższym PPIS w Wolsztynie wydał decyzję administracyjną mającą na celu obniżenie stężenia ww. czynnika do poziomu obowiązujących norm.

2.3.2. Substancje i preparaty chemiczne

W zakresie nadzoru nad chemikaliami przeprowadzono ogółem 93 kontrole.

Powyższe kontrole dotyczyły m.in. prawidłowego oznakowania i magazynowania substancji i preparatów chemicznych, posiadania odpowiednich kart charakterystyki oraz sporządzonych na ich podstawie odpowiednich instrukcji bezpiecznego stosowania substancji i mieszanin chemicznych, jak również dostosowania warunków pracy do wymagań określonych w kartach charakterystyki. Nie rejestrowano producentów, importerów oraz tzw. dalszych użytkowników (formulatorów) substancji i mieszanin chemicznych.

W zakresie produktów biobójczych przeprowadzono 37 kontroli w podmiotach zajmujących się wprowadzaniem do obrotu i stosowaniem ww. produktów w działalności zawodowej. Stwierdzone uchybienia dotyczyły nieprawidłowego oznakowania produktu, w podmiocie wprowadzającym do obrotu produkty biobójcze.

2.3.3. Szkodliwe czynniki biologiczne

W zakresie nadzoru nad czynnikami biologicznymi skontrolowano 18 zakładów, w których zatrudnionych było 413 pracowników narażonych na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczone: do grupy 2 - 386 osób, do grupy 3 - 176 osoby. Narażenia na szkodliwe czynniki biologiczne zaliczane do 4 grupy nie stwierdzono.

2.3.4. Choroby zawodowe

W roku 2013 do Państwowego Powiatowy Inspektora Sanitarnego w Wolsztynie zgłoszono 5 podejrzeń choroby zawodowej i 4 orzeczenia lekarskie dot. chorób zawodowych. W wyniku przeprowadzonego postępowania wydano:

- 2 decyzje o braku stwierdzeniu choroby zawodowej (dot. przewlekłej choroby obwodowego układu nerwowego wywołanej sposobem wykonywania pracy i przewlekłej choroby narządu głosu spowodowanej nadmiernym wysiłkiem głosowym)

2.4. Obiekty nauczania i wychowania

W zakresie nadzoru nad placówkami nauczania i wychowania objętych było :

- zakładów stałych – 70 placówek – przeprowadzono 133 kontrole ,
- placówek sezonowych – ogółem 71, w tym 2 wypoczynki zimowe i 69 wypoczynków letnich - przeprowadzono ogółem 71 kontroli wypoczynku, w tym 69 kontroli w czasie trwania akcji letniej i 2 kontrole w akcji zimowej,
- z dniem 01.01.2013 r. zlikwidowano 2 przedszkola samodzielne a od 01.09.2013 r. 1 zespół szkół ponadgimnazjalnych - placówki te zostały włączone do zespołów szkół.

Zakłady stałe – ogółem 70 placówek, w tym:

- 23 przedszkola, w tym 3 niepubliczne placówki wychowania przedszkolnego,
- 1 żłobek, który prowadzi swą działalność od dnia 01.09.2012 r.
- 10 szkół podstawowych,
- 3 gimnazja,
- 15 zespołów szkół, w skład których wchodzi : 9 przedszkoli, 15 szkół podstawowych, 10 gimnazjum, 1 technikum ekonomiczne i 1 szkoła zawodowa,

- 1 centrum języków obcych,
- 1 zakład doskonalenia zawodowego,
- 1 zakład specjalny,
- 8 świetlic środowiskowych,
- 2 domy kultury,
- 1 ośrodek sportu i rekreacji,
- 2 szkoły muzyczne,
- 1 szkoła tańca,
- 1 sala zabaw,

Placówki sezonowe - w 2013 roku zorganizowano ogółem 71 turnusów wypoczynku zarejestrowanych w elektronicznej bazie wypoczynku Kuratorium Oświaty, w tym:

- 2 wypoczynki zimowe,
- 69 wypoczynków w akcji letniej, w tym: 35 - w obiektach hotelowych lub innych, w których świadczone są usługi hotelowe, 8 – wypoczynek w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku, 10 obozów pod namiotami i 16 form wypoczynku w miejscu zamieszkania.

W celu likwidacji uchybień, nieprawidłowości czy uciążliwości wydawane są decyzje administracyjne. W 2013 roku wydano 1 decyzję administracyjną i 4 decyzje przedłużające terminy wykonania, 1 decyzja stwierdzająca wygaśnięcie decyzji oraz 4 decyzje płatnicze.

Wydane decyzje administracyjne dotyczyły m.in.

- doprowadzenia do należytego stanu technicznego nawierzchni terenu wokół szkoły, boisk, schodów i drogi prowadzącej do szkoły,
- doprowadzenia do należytego stanu technicznego pomieszczeń przedszkolnych, w tym sali zajęć, szatni, pomieszczeń sanitarnych, pomieszczenia gospodarczego,
- doprowadzenia do należytego stanu sanitarno – higienicznego ścian i sufitów w sali gimnastycznej wraz z zapleczem, przejściach komunikacyjnych,
- zabezpieczenia punktów świetlnych w osłony,
- doprowadzenia do należytego stanu technicznego podłogi w niektórych pomieszczeniach do nauki,
- doprowadzenie do należytego stanu technicznego pomieszczenia sanitarne,
- wydzielenia i prawidłowego urządzenia miejsca do gromadzenia odpadków stałych,
- doprowadzenia do należytego stanu technicznego stolarkę okienną,

- doprowadzenia do należytego stanu technicznego niektóre stoliki, krzeselka.

Przeprowadzone w 2013 roku kapitalne remonty przedstawiały się następująco:

- adaptacja pomieszczeń na sale zajęć dla uczniów – przeprowadzono w 2 zespołach,
- kapitalny remont pracowni komputerowej – 1 szkoła podstawowa, 2 zespoły szkół,
- w salach dydaktycznych przeprowadzono kapitalne remonty, w tym : malowanie ścian, sufitów, wymiany podłóg, zmiany oświetlenia sztucznego, wymiany mebli szkolnych, wymiany okien – remonty te przeprowadzono w: w 4 szkołach podstawowych, 2 gimnazjach i 8 zespołach szkół,
- w 6 placówkach doprowadzono do należytego stanu technicznego nawierzchnie dróg prowadzących do szkół, częściowego terenu szkolnego,
- w 3 placówkach sukcesywnie przeprowadzane są remonty kapitalne pomieszczeń sanitarnych.

Ponadto we wszystkich placówkach przeprowadzane były remonty bieżące m.in. wymiana stolarki okiennej, mebli szkolnych, oświetlenia sztucznego, odnowienie ścian i sufitów, wymiana wykładzin podłogowych, drzwi wejściowych, instalacji wodno – kanalizacyjnej, zmiana elewacji budynków, wymiana urządzeń na placach zabaw na sprzęt z certyfikatami oraz wymiana lub naprawa ogrodzenia terenu szkolnego, modernizacja wjazdu na boisko szkolne i drogi ewakuacyjne, adaptacja pomieszczeń na szatnie przy sali gimnastycznej.

Warunki do utrzymania higieny osobistej ulegają sukcesywnej poprawie. Na koniec okresu sprawozdawczego we wszystkich placówkach zapewniona była wystarczająca ilość bieżącej zimnej i ciepłej wody. W placówkach oświatowych zapewniona jest wystarczająca ilość środków myjących i dezynfekcyjnych w tym mydła w płynie, ręczniki jednorazowego użytku lub suszarki do rąk oraz papier toaletowy.

Wszystkie placówki nauczania i wychowania posiadają wodociągi, kanalizację i pomieszczenia sanitarne wewnątrz budynków (nie ma ustępów zewnętrznych). Nadal stwierdza się brak podłączenia placówek oświatowo – wychowawczych do kanalizacji centralnej – nieczystości płynne odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub własnych oczyszczalni, które są na bieżąco opróżniane.

W 2013 roku w zakresie higieny dzieci i młodzieży zrealizowano przedsięwzięcia, które zaplanowano do realizacji w planie pracy i wynikające z bieżących potrzeb.

Poniżej przedstawiono najważniejsze z nich.

- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w placówkach zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży – oceną objęto 2 zimowiska, przebywało 59 uczestników , które były zarejestrowane w elektronicznej bazie wypoczynku Kuratorium Oświaty, nieprawidłowości nie stwierdzono.
- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w szkołach i innych placówkach oświatowo – wychowawczych.
- Uaktualniano wykazy żłobków/klubów dziecięcych na terenie powiatu wolsztyńskiego – informacje wysyłano do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, zarejestrowany jest 1 Żłobek w Wolsztynie.
- Ocena warunków sanitarno – higienicznych w placówkach letniego wypoczynku dzieci i młodzieży – oceną objęto 69 placówek wypoczynku. w których przebywało około 3011 dzieci i młodzieży w kontrolowanych wypoczynkach, zarejestrowanych w elektronicznej bazie wypoczynku Kuratorium Oświaty.
- Ocena przygotowania placówek oświatowo – wychowawczych do nowego roku szkolnego 2013/2014 – w tym zakresie przeprowadzono 4 kontrole szkół oraz analizę w odniesieniu do 29 placówek - z informacji otrzymanych od dyrektorów szkół, placówki te były przygotowane do nowego roku szkolnego.
- Ocena higieny procesu nauczania – uczenia się w szkole podstawowej – analizą objęto 2 szkoły podstawowe wchodzące w skład zespołów szkolnych. Prowadzą one nauczanie w dwóch budynkach, z podziałem dla dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Dzieci uczęszczające do tych placówek mają możliwości pozostawienia w szkole część podręczników i przyborów szkolnych. Pomieszczenia w których przebywają dzieci 5 i 6 latnie mają zbyt małą powierzchnię na prawidłowe wydzielenie kątek rekreacyjnych. W placówkach tych znajdują się stołówki szkolne, w których wydawane są posiłki obiadowe jednodaniowe i ciepły napój. W odniesieniu do analizowanych szkół nie wydano zaleceń pokontrolnych.
- Analiza i ocena posiadania przez szkoły certyfikatów na meble szkolne i sprzęt sportowy – w placówkach oświatowych meble szkolne i przedszkolne, sprzęt szkolny, urządzenia sportowe oraz urządzenia stanowiące wyposażenie placów gier i zabaw obowiązane są do posiadania atestów i certyfikatów. Mimo to stwierdza się brak certyfikatów na meble i sprzęt sportowy.

- Comiesięczna analiza i ocena zapewnienia bieżącej, ciepłej wody w placówkach oświatowo – wychowawczych - we wszystkich pomieszczeniach sanitarnych w placówkach oświatowo – wychowawczych zapewniona jest bieżąca ciepła woda.
- Comiesięczne analizy przestrzegania ustawy antynikotynowej – opracowano 12 sprawozdań, które były wysłane do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, w tym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
- Ocena stanu sanitarno – technicznego szkolnych boisk sportowych – w tym zakresie Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poznaniu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu wraz z Partnerami (Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Wojewódzki Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Poznaniu) podjęli wspólną inicjatywę pod hasłem „Warunki do uprawiania sportu i rekreacji...na medal”. Pracownicy pionu Higieny Dzieci i Młodzieży w PSSE przeprowadzali kontrole, w czasie których ocenie poddane były: m.in. sale gimnastyczne, boiska, place rekreacyjne oraz szkolne hale sportowe przy szkołach podstawowych. W tym zakresie przeprowadzano kontrole, podczas których oceniano dostępność do warunków do uprawiania sportu i rekreacji. Wydano 2 decyzje administracyjne dotyczące doprowadzenia do należytego stanu technicznego nawierzchnie dróg, przejść prowadzących do szkoły oraz boisk sportowych.
- Ocena warunków higieniczno – sanitarnych w żłobkach i klubach dziecięcych- na terenie powiatu wolsztyńskiego z dniem 01.09.2012 r. na mocy uchwały Rady Miejskiej w Wolsztynie rozpoczął działalność 1 żłobek. Utworzony został z wyłączenia części pomieszczeń przedszkolnych Dzieci przebywające w tej placówce mają zapewnione dobre warunki higieniczno – sanitarne.
- Ocena zapewnienia wentylacji w placówkach nauczania i wychowania – oceny przeprowadzono we wszystkich szkołach – 28 placówek, w większości szkół zapewniona jest wentylacja grawitacyjna,
- Analiza i ocena współpracy w zakresie higieny dzieci i młodzieży na poziomie powiatowym.
- Działania mające na celu wyeliminowanie zagrożenia związanego z obciążeniem uczniów plecakami/tornistrami – w 2013 roku ponownie do dyrektorów szkół wysłano pisma informujące o zagrożeniach związanych z obciążeniem uczniów plecakami/tornistrami, w załączeniu przesłano ulotkę skierowaną do rodziców i nauczycieli z zaleceniami dotyczącymi właściwego wyboru tornistra/plecaka, a także wskazaniem jak uniknąć

nadmiernego obciążenia uczniów tornistrami. Problem ten w ramach własnych możliwości jest sukcesywnie rozwiązywany. Uczniowie klas I-III mają możliwość pozostawienia w szkole części podręczników i przyborów szkolnych, natomiast uczniowie klas starszych mają utrudnione warunki w tym zakresie. Spowodowane jest to brakiem wystarczającej ilości pomieszczeń do nauki czy brakiem drugich kompletów książek w szkole. Dobrą sytuację mają uczniowie posiadający szafki indywidualne

- Poinformowano placówki oświatowo – wychowawcze o zainaugurowanej kampanii społecznej „Zawodniacy”, promującej picie wody wśród dzieci ich rodziców i opiekunów. W związku z tym przesłano „Zalecenia dotyczące spożywania wody przez uczniów” podpisane przez przedstawicieli Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego – PZH, Polskiego towarzystwa Programów Zdrowotnych oraz Głównego Inspektora Sanitarnego.
- W związku z Światowym Dniem Mycia Rąk w placówkach oświatowo – wychowawczych zalecono zorganizowanie akcji edukacyjnych uświadamiających dzieciom i młodzieży, jak ważne dla ich zdrowia i życia jest mycie rąk. Z otrzymanych informacji od dyrektorów placówek oświatowych wynika, że w zorganizowane były różnego rodzaju akcje oświatowo – zdrowotne m.in. pogadanki, gazetki ściennie, pokazy prawidłowego mycia rąk, w łazienkach wywieszano instrukcje prawidłowego mycia rąk, omawiano tzw. „choroby brudnych rąk”, zorganizowano konkursy plastyczne, gry i zabawy ruchowe przy piosence „Mydło” lub innych związanych tematycznie, konkursy czystości dzieci i młodzieży.
- Do dyrektorów placówek oświatowych wysłano informacje w sprawie zapobiegania i zwalczania wszawicy z prośbą o przeprowadzenie działań informacyjnych i zdrowotnych do jak najszerszego grona dzieci i młodzieży oraz rodziców. Z otrzymanych informacji wynika, że w placówkach przeprowadzano m. in. przeglądy czystości głów dzieci i młodzieży, pogadanki, rozdawnictwo ulotek, wykonano gazetki ściennie.
- W zakresie zapobiegania grypie przesłano ulotki informacyjne „Zapobieganie grypie w szkołach i placówkach oświatowych”. Z otrzymanych informacji od dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych przeprowadzono: pogadanki związane tematycznie, gazetki ściennie,

W celu oceny warunków nauczania dzieci i młodzieży realizowane są zagadnienia problemowe w zakresie:

- higienicznej oceny rozkładów zajęć lekcyjnych (oceniono 290 rozkładów zajęć lekcyjnych), w których wystąpiły uciążliwości, np. przerwy są krótsze niż 10 minut, zajęcia nie rozpoczynają się o stałej porze, przekroczenie dopuszczalnej liczby godzin w poszczególnych dniach tygodnia, nieuwzględnienie w każdym dniu zajęć z elementami ruchu;
- oceny dostosowania wielkości stolików i krzeseł do wzrostu uczniów - oceną objęto 544 stanowisk dla dzieci i młodzieży (w tym zakresie w analizowanych placówkach nie stwierdzono nieprawidłowości),
- oceny zakazu palenia tytoniu – przeprowadzono 12 zestawień „Aktualnej sytuacji w zakresie przestrzegania zakazu palenia tytoniu w powiecie wolsztyńskim” - sporządzono 177 kwestionariuszy oceny przestrzegania ustawy antynikotynowej, nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości.

W placówkach oświatowo – wychowawczych występują uciążliwości, które dotyczą:

- zmianowości w szkołach - występuje ona nadal w szkołach, szczególnie w oddziałach nauczania początkowego, spowodowane jest to zbyt małą ilością pomieszczeń do nauki,
- zagęszczenia w pomieszczeniach do nauki, salach zajęć – w niektórych placówkach pomieszczenia przedszkolne, szkolne mają zbyt małą powierzchnię, w związku z tym uczniowie siedzą bardzo blisko tablicy lub jest za duża liczba dzieci i młodzieży w danej klasie, brak również kąpek rekreacyjnych w pomieszczeniach szkolnych,
- mikroklimatu – w pomieszczeniach do nauki, salach zajęć przeprowadzane są pomiary temperatury (termometrem z certyfikatem), pomiary przeprowadzono w 72 placówkach. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.
- wyeliminowania zagrożeń związanych z obciążeniami zbyt ciężkimi plecakami/tornistrami - w 2013 roku ponownie wysłano pisma do dyrektorów szkół informujące o zagrożeniach związanych z obciążeniami uczniów zbyt ciężkimi plecakami; tornistrami. W załączeniu przesłano ulotkę skierowaną do rodziców i nauczycieli z zaleceniami dotyczącymi właściwego doboru plecaka/tornistra, a także wskazaniem jak

uniknąć nadmiernego obciążenia ucznia zbyt ciężkimi plecakami/tornistrami. W tym zakresie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przeprowadził wyrywkowe kontrole stosunku obciążenia ucznia plecakiem/tornistrem do wagi ucznia. Badaniem objęto ogółem 394 uczniów, w tym 304 uczniów w szkołach podstawowych. Analizując wykonane pomiary należy stwierdzić, że uśrednione dane nie odzwierciedlają faktycznego stanu obciążenia uczniów plecakami/tornistrami. Pewnym pocieszeniem w tej niewątpliwie niekorzystnej sytuacji - jest fakt, iż większość uczniów obciążona jest plecakami w granicach od 10-15 % wagi ucznia. Mimo to zanotowano uczniów, którzy są obciążeni zbyt ciężkimi plecakami. I tak zanotowano 95 uczniów posiadających plecaki za ciężkie do swojej wagi ciała. Z dodatkowych analiz oraz z informacji wynika, iż w dniu w którym w rozkładzie zajęć lekcyjnych jest mniej przedmiotów tzw. trudnych to tornistry są lżejsze oraz uczniowie nie pozostawiają książek, zeszytów oraz ćwiczeń w szkole, gdyż muszą się przygotować się do kolejnej lekcji danego przedmiotu. W szkole pozostawiają ewentualnie strój gimnastyczny lub niektóre przybory szkolne. Reasumując powyższe należy w dalszym ciągu uświadamiać nauczycieli, rodziców i uczniów, że bardzo ważna sprawa jest prawidłowe zredukowanie wyposażenie plecaka do minimum.

W placówkach oświatowo – wychowawczych prowadzone jest dożywianie. Przedstawia się następująco (dane te są zmienne):

- w szkołach podstawowych z obiadów pełnych korzysta około 75 uczniów, a z posiłków jednodaniowych korzysta około 508 uczniów,
- w gimnazjach z obiadów pełnych korzysta 52 uczniów, a z posiłków jednodaniowych około 85 uczniów
- w zespołach szkół z obiadów pełnych korzysta 6 uczniów, a z posiłków jednodaniowych korzysta około 1681 uczniów,
- w placówkach szkolnych wydawany jest ciepły napój – korzysta z niego około 4120 dzieci i młodzieży,
- placówki szkolne biorą udział w akcji „Mleko w szkole” – wydawane jest mleko w kartonikach w różnych smakach – korzysta z niego 3603 uczniów,
- prowadzona jest również akcja „Warzywa i owoce w szkole” dla uczniów w klasach I – III – korzysta z tej akcji około 1683 uczniów.

W celu poprawy warunków nauczania i wychowania prowadzona jest współpraca z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami działającymi na terenie nadzorowanym przez PSSE w Wolsztynie, m. in. z przedstawicielami Starostwa

Powiatowego w Wolsztynie, Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, Urzędu Gmin w Siedlcu i Przemęcie, Delegatury Kuratorium Oświaty w Lesznie, Kuratorium Oświaty w Poznaniu, Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego, Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie, Nadleśnictwa w Wolsztynie i Sławie, Oddziału Rejonowego PCK w Wolsztynie, Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej, lokalnych mediów oraz dyrektorami, kierownikami placówek oświatowo – wychowawczych. W tym zakresie prowadzone są spotkania, konferencje, rozmowy na tematy związane z problemami wynikającymi z kontroli sanitarnych, wykonywania decyzji administracyjnych, przekazywania informacji dotyczących warunków w placówkach nauczania i wychowania, warunków do utrzymania higieny osobistej dzieci i młodzieży, warunków do uprawiania sportu i rekreacji oraz innych zagadnień wynikających z potrzeb oraz dotyczących sprawowanego nadzoru.

Potrzeby wykonania różnego rodzaju prac modernizacyjnych, remontowych w placówkach nauczania i wychowania są jeszcze duże.

Mimo braku odpowiednich nakładów środków finansowych, zauważa się sukcesywną poprawę warunków sanitarno – higienicznych i technicznych w tego typu placówkach.

3.Sytuacja epidemiologiczna

W 2013 roku wyraźny wzrost zachorowań nastąpił w przypadku różyczki, natomiast spadek w przypadku ospy wietrznej.

3.1. Zakażenia i zatrucia pokarmowe

Nie zarejestrowano zachorowań na dur brzuszny, dury rzekome, czerwonkę bakteryjną, jersiniozę, zatrucia enterotoksyną gronkowcową, toksyną botulinową, grzybami oraz wzw t. A.

- salmoneloza - 10 przypadków (wsp. zap. 17,6)
 - 6 kobiet i 4 mężczyzn, w następujących grupach wiekowych:
 - 0-4 lata -5 osób,
 - 5-9 lat - 1 osoba,
 - 10-19 lat -1 osoba,
 - 50-59 lat -2 osoby,
 - >60 lat -1 osoba.

1 osoba mieszkająca w mieście i 9 na wsi. Czynnikiem etiologicznym była w 7 przypadkach Salmonella Enteritidis, 2 Salmonella Typhimurium i 1 Salmonella Hadar.

- wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy - 37 przypadków (wsp. zap. 65,2)
- biegunki u dzieci do lat 2 - 30 przypadków (wsp. zap. 2204,3)
- nie zarejestrowano ogniska zbiorowego zatrucia pokarmowego

3.2. Gruźlica

- 1 przypadek gruźlicy płuc, bakteriologicznie i histologicznie ujemnej (wsp. zap. 1,8).
Mężczyzna w wieku 50 lat, mieszkający w mieście.
- 1 przypadek gruźlicy pozapłucnej (wsp. zap. 1,8).
Kobieta w wieku 64 lat, mieszkająca na wsi.

3.3. Wirusowe zapalenie wątroby

Nie zarejestrowano zachorowania na wzv t. A

- wirusowe zapalenie wątroby t. B-3 przypadki (wsp. zap. 5,3)
2 kobiety w wieku 29 i 33 lata oraz 1 mężczyzna w wieku 45 lat.
Żadna osoba nie była narażona zawodowo.
- wirusowe zapalenie wątroby typu C-7 przypadków (wsp. zap. 12,3)
5 mężczyzn w wieku 19; 26; 45; 57 i 62 lat, 1 mieszkający w mieście i 4 na wsi.
2 kobiety w wieku 18 i 22 lat, mieszkające na wsi.
Żadna osoba nie była narażona zawodowo.

3.4. Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Nie zarejestrowano zachorowań na odrę, różyczkę wrodzoną, nagminne porażenie dziecięce.

- krztusiec-4 przypadki (wsp. zap. 7,0)
- ospa wietrzna-367 przypadków (wsp. zap. 646,8)
- nagminne zapalenie przyusznic-4 przypadki (wsp. zap. 7,0)
Zachorowały osoby w wieku: 5; 7; 8 (dwie osoby) lat. Wszystkie osoby były szczepione, otrzymały po 1 dawce szczepionki. Najkrótszy czas jaki upłynął od szczepienia do zachorowania to 4 lata i 8 miesięcy, a najdłuższy 7 lat i 10 miesięcy.
- różyczka-141 przypadków (wsp. zap. 249,0)

Jednostka chorobowa	Płeć ^{/10}		Klasyfikacja przypadków ^{/4}				Grupa wieku (ukończone lata) ^{/10}								Szczepienie ^{/10}			Liczba dawek ^{/11}		
	mężczyźni	kobiety	możliwy	prawdopodobny	potwierdzony	razem	0	01-04	05-09	10-14	15-19	20-24	25-29	30+	szczepieni	nieszczepieni	brak danych	1	2	3+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Różyczka	1	114	114	0	0	114	1	8	8	5	71	16	3	2	19	81	14	12	7	0
	2		27	27	0	0	27	2	4	12	3	0	2	1	3	17	4	14	4	0

3.5. Grypa

Podjęzżenia zachorowań na grypę - 32 643 przypadków (wsp. zap. 57 530,8)

34 osoby były hospitalizowane.

Wiek	Liczba zachorowań	Liczba osób skierowanych do szpitala
0-4	7 165	6
5-14	7 968	0
15-64	14 466	5
65 i więcej	3 044	7
Razem	32 643	18

3.6. Neuroinfekcje oraz choroby: meningokokowa, pneumokokowa i wywołana przez *Haemophilus influenzae*

Nie zarejestrowano zachorowań na chorobę meningokokową i wywołaną przez *Haemophilus influenzae*

- inne bakteryjne zapalenie opon mózgowych (G 00.8)- 1 przypadek (wsp. zap. 1,8)
Mężczyzna w wieku 39 lat, mieszkający na wsi.
- zapalenie opon mózgowych nieokreślone (G03.9)-1 przypadek (wsp. zap. 1,8)
Dziewczynka w wieku 10 miesięcy, mieszkająca na wsi.
- inne zapalenie mózgu (G 04.8)-1 przypadek (wsp. zap. 1,8)
Kobieta w wieku 50 lat, mieszkająca na wsi, zgon.
- choroba wywołana przez *Streptococcus pneumoniae* (G00.1)-1 przypadek (wsp. zap. 1,8)
Chłopiec w wieku 2 lat, mieszkający na wsi.

3.7. Inne choroby zakaźne

Nie zarejestrowano zachorowań na włośnicę, leptospirozę, tasiemczyce w tym bąblowicę, toksoplazmozę, listeriozę, posocznicę, salmonelozę pozajelitową, kamylobakteriozę, zakażenie enterokrwotocznymi szczepami E. coli

- borelioza-3 przypadki (wsp. zap. 5,3)
2 mężczyzn w wieku 27 i 35 lat, mieszkający w mieście oraz 1 kobieta w wieku 43 lat, mieszkająca na wsi. Wszystkie osoby nie były narażone zawodowo.

3.8. Zapobieganie wściekliznie

Liczba zgłoszonych przypadków styczności i narażenia na wściekliznę - 86

Szczepienia przeciw wściekliznie wykonano u 1 osoby.

3.9. Szczepienia ochronne

Liczba placówek wykonujących szczepienia ochronne - 16

Niepożądane odczyny poszczepienne u 9 osób po następujących szczepionkach: DTP, HEPAVAX-GENE, INFANRIX, INFANRIX-IPV-HIB, PREVENAR, PRIORIX, BCG.

4. Działalność oświatowo – zdrowotna

Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo - zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych... (art. 6 Ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej).

Głównym zadaniem pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest realizacja działań o zasięgu ogólnopolskim, wojewódzkim i lokalnym – podejmowanie działań informacyjnych w celu zwiększenia poziomu wiedzy oraz świadomości jednostki i społeczeństwa w kierunku zachowania i umacniania zdrowia.

4.1. Działania ogólnopolskie

4.1.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Celem programu jest edukacja w zakresie trwałego kształtowania prozdrowotnych nawyków wśród młodzieży szkolnej poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia **i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki**. Program kierowany jest do uczniów klas V i VI szkół podstawowych, uczniów szkół gimnazjalnych oraz ich rodziców i opiekunów.

Realizatorami zadań programowych w placówkach oświatowo – wychowawczych były pielęgniarki do spraw higieny szkolnej, pedagodzy oraz nauczyciele wychowania fizycznego i biologii.

W roku szkolnym 2012/2013 działaniami objęto 17 placówek oświatowo – wychowawczych (9 gimnazjów i 8 szkół podstawowych) - łącznie 2306 uczniów.

W dniu 29 maja 2013 r. w Zespole Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie wspólnie z szkolnym koordynatorem programu podsumowali realizację działań w ramach „Trzymaj Formę!” w placówce w roku szkolnym 2012/2013. Dla uczniów klas V i VI szkoły podstawowej zorganizowano imprezę środowiskową, w trakcie której uczniowie wykazywali się sprawnością fizyczną oraz wiedzą na temat zdrowego stylu życia. Wszyscy uczestnicy otrzymali upominki ufundowane przez Urząd Gminy w Siedlcu. Dodatkowo nagrody rzeczowe otrzymali uczestnicy, którzy wzięli udział w teście wiedzy.

W dniu 22 sierpnia 2013 r. Gimnazjum nr 1 im. Tadeusza Kościuszki w Wolsztynie, podczas szkolenia zorganizowanego przez Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polską Federację Producentów Żywności Związek Pracodawców, jako jedyne gimnazjum w Polsce otrzymało wyróżnienie za szczególne zaangażowanie w realizację zadań programowych i podejmowanie działań w zakresie kształtowania właściwych zachowań zdrowotnych, wynikających z założeń programu edukacyjnego „Trzymaj Formę!”. Przedstawiciel placówki wziął udział w szkoleniu i odebrał certyfikat z rąk Dyrektora Głównego Inspektoratu Sanitarnego - pana Marka Posobkiewicza, Dyrektora Departamentu Promocji Zdrowia, Biostatystyki i Analiz w GIS - pani Joanny Skowron i Dyrektora Generalnego Polskiej Federacji Producentów Żywności Związku Pracodawców - pana Andrzeja Gantnera. W trakcie spotkania z wojewódzkim koordynatorem programu zaprezentowano również formy realizacji zadań w Gimnazjum nr 1 w Wolsztynie.

Opierając się na informacjach otrzymanych z placówek realizujących program „Trzymaj Formę!”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że placówki chętnie realizowały zagadnienia programowe. Również uczniowie chętnie uczestniczyli w programie – sami podsuwali pomysły realizacji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się formy zajęć pozalekcyjnych – poza szkołą (wycieczki na basen, park linowy, zajęcia na boisku, wycieczki rowerowe, dni sportu, dni tańca, festyny, przyrządzanie potraw, układanie jadłospisów, zawody, turnieje sportowe, mecze, Nordic Walking, obliczanie BMI, nauka pomiaru tętna, konkursy tematyczne itp.).

Placówki oświatowo – wychowawcze, znajdujące się na terenie powiatu wolsztyńskiego w miarę możliwości realizują jak najwięcej treści dotyczących tematyki zdrowego stylu życia. Wśród uczestników można zauważyć pozytywne zmiany dotyczące prowadzenia zdrowego trybu życia. Wzrasta w nich też świadomość dotycząca wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie człowieka. Dzięki realizacji zadań programowych uczniowie mają możliwość pogłębienia wiedzy na temat wartości odżywczych żywności i udoskonalenia umiejętności korzystania z informacji zamieszczonych na opakowaniach produktów żywnościowych.

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 13 wizytacji połączonych z oceną realizacji interwencji programowej – co stanowi 76,46 % szkół realizujących program.

4.1.2. Program edukacyjny „Czyste Powietrze Wokół Nas”

W roku szkolnym 2008/2009 Główny Inspektor Sanitarny zainicjował realizację I edycji Programu Przedszkolnej Edukacji Antytytoniowej „Czyste Powietrze Wokół Nas” na terenie całego kraju. Program jest kierowany dla dzieci 5 i 6 letnich uczęszczających do przedszkoli i do oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych. Obejmuje również rodziców dzieci oraz pracowników przedszkoli i szkół podstawowych z oddziałami „0”. Ma na celu wykształcenie u dzieci świadomej umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, w których inne osoby palą przy nich papierosy oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

Honorowy patronat nad programem objął Rzecznik Praw Dziecka. W roku szkolnym 2012/2013 działaniami objęto 30 placówek oświatowo – wychowawczych – łącznie 1010 dzieci i 511 rodziców.

Opierając się na informacjach otrzymanych z placówek realizujących program „Czyste Powietrze Wokół Nas”, jak również z bieżących wizytacji wynika, że podejmowane

przedsięwzięcia wynikające z założeń programu realizowane były bardzo chętnie i z dużym zaangażowaniem ze strony dzieci. Koordynatorzy podkreślają, że treści programowe są odpowiednio dostosowane do możliwości dzieci, co wpływa na sprawną realizację zajęć. Wprowadzenie edukacji antynikotynowej w wieku przedszkolnym uznano za słuszne. Dzieci w tym wieku są bardzo zainteresowane tym, co się im przekazuje, bardzo dużo zapamiętują, a będąc uczniami będą pogłębiać wiedzę na ten temat. Cenne są również wskazówki, dotyczące zachowania się wśród osób palących. Realizując program w najmłodszych grupach uwrażliwiamy dzieci, w jaki sposób można radzić sobie w trudnych sytuacjach. Również koordynatorzy programu zaangażowali się w realizację zajęć. Poza zaproponowanymi pięcioma zajęciami, które zostały zrealizowane, w placówkach prowadzono również szereg innych ciekawych działań np.:

- Dni Ziemi – zajęcia poświęcone trosce o środowisko,
- akcja sprzątania świata,
- spotkanie z leśnikiem,
- dramy.

W wybranych placówkach działania organizowane były wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z ramienia której program jest realizowany:

- 1) 23 listopada 2012 r. w Przedszkolu w Przemęcie w ramach obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia zorganizowano pogadankę tematyczną dotyczącą programu „Czyste Powietrze Wokół Nas” oraz zajęcia warsztatowe – dzieci wykonywały prace plastyczne. Po zakończonych zajęciach dzieci otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy w Przemęcie. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 22.
- 2) 9 kwietnia 2013 r. w Przedszkolu w Mochach zorganizowano pogadankę tematyczną dotyczącą programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Działania połączono z obchodami Światowego Dnia Zdrowia. Na koniec zajęć dzieci odśpiewały piosenkę o Dinku i otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy w Przemęcie. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 28.
- 3) 12 kwietnia 2013 r. w Przedszkolu w Starej Tuchorzy zorganizowano pogadankę tematyczną i zajęcia warsztatowe związane z tematyką programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Działania połączono z obchodami Światowego Dnia Zdrowia. Uczestnicy otrzymali upominki ufundowane przez Urząd Gminy Siedlec. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 16.
- 4) 26 kwietnia 2013 r. w Akademii Malucha w Wolsztynie zorganizowano pogadankę tematyczną i zajęcia warsztatowe związane z tematyką programu „Czyste Powietrze

Wokół Nas”. Za udział w zajęciach dzieci otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 17.

5) 10 maja 2013 r. w Przedszkolu w Tuchorzy zorganizowano pogadankę tematyczną i zajęcia warsztatowe związane z tematyką programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Dzieci grupowo wykonywały plakaty rysunkowe, za co otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy Siedlec. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 20.

6) 24 maja 2013 r. w Przedszkolu w Chorzeminie zorganizowano uroczyste podsumowanie programu „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Dzieci ze starszej grupy (29 uczestników) przygotowały wystąpienie – drama pt. „Dbaj o przyrodę i zdrowie”, które wystawiły dla młodszej grupy i kadry pedagogicznej. Za udział w przedsięwzięciu przedszkolaki otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Miejski w Wolsztynie. Łączna liczba osób uczestniczących w działaniach – 74.

Największym jednak sukcesem, jaki przyniosła realizacja programu w placówkach jest rzucenie palenia tytoniu przez jednego z realizatorów!

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 25 wizytacji połączonych z oceną realizacji interwencji programowej – co stanowi 83,33 % szkół realizujących program.

4.1.3. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Celem programu jest zapobieganie paleniu tytoniu wśród młodzieży szkolnej poprzez zwiększenie wiedzy w zakresie szkodliwości dymu tytoniowego, kształtowanie umiejętności dbania o zdrowia własne i swoich bliskich oraz kształtowanie postaw asertywnych związanych z unikaniem czynnego i biernego palenia tytoniu.

Inicjatorem programu jest Główny Inspektor Sanitarny. Adresatami programu są uczniowie starszych klas szkół podstawowych i gimnazjów. Zaplanowano także zajęcia warsztatowe z rodzicami. Na terenie powiatu wolsztyńskiego programem objęto 14 szkół gimnazjalnych oraz 18 szkół podstawowych – łącznie 2277 osób. Program w placówkach oświatowo – wychowawczych został zrealizowany w formie zaproponowanych zajęć warsztatowych. Szkolni koordynatorzy działań gotowy scenariusz zajęć określają jako pozytywną stronę programu. Program jest postrzegany jako ciekawy i bogaty w treści. Jest kompatybilny z innymi działaniami podejmowanymi w szkołach na rzecz promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień. Uczniowie chętnie uczestniczą w ćwiczeniach i z zainteresowaniem słuchają przekazywanych treści. Wprowadzenie edukacji antynikotynowej w szkołach uznano za słuszne.

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 28 wizytacji połączonych z oceną realizacji interwencji programowej – co stanowi 87,5 % szkół realizujących program.

4.1.4. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie proszę”

Program edukacji antynikotynowej dla uczniów z klas I – III szkoły podstawowej, którego inicjatorem jest Główny Inspektor Sanitarny. Celem programu jest:

- uporządkowanie i poszerzenie informacji na temat zdrowia,
- wykształcenie postawy odpowiedzialności za własne zdrowie,
- uświadomienie, że palenie jest szkodliwe dla zdrowia,
- uwrażliwienie na szkodliwość dymu papierosowego,
- wykształcenie u dzieci umiejętności asertywnego reagowania wobec osób, które przy nich palą papierosy.

Na terenie powiatu wolsztyńskiego program realizuje 25 szkół podstawowych – 1909 uczniów. Program w placówkach oświatowo – wychowawczych realizowany był z dużym zaangażowaniem ze strony uczniów. Koordynatorzy podkreślają, że treści programowe są dostosowane do możliwości dzieci, co wpływa na sprawną realizację gotowego scenariusza zajęć. Wprowadzenie edukacji antynikotynowej w szkołach uznano za słuszne. W wybranej placówce oświatowo - wychowawczej całoroczne działania podsumowano wspólnie z przedstawicielem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, z ramienia której program był realizowany - 21 maja 2013 r. w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Tuchorzy zorganizowano konkurs plastyczny dla uczniów klas I – III oraz apel z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu, podczas którego podsumowano ww. przedsięwzięcia i wręczono nagrody laureatom. Po zakończonych zajęciach dzieci otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy w Siedlcu. Liczba dzieci uczestniczących w działaniach – 93.

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 20 wizytacji połączonych z oceną realizacji interwencji programowej – co stanowi 80 % szkół realizujących program.

4.1.5. Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu

Celem programu było kształtowanie postaw i zachowań antynikotynowych, kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych wyborów i przemyślanych decyzji, umiejętności wpływania na zachowania prozdrowotne innych ludzi, zapoznanie się ze skutkami i następstwami palenia tytoniu.

W roku 2013 Program Ograniczania Zdrowotnych Następstw Palenia Tytoniu realizowany był we wszystkich placówkach szkolnych znajdujących się na terenie powiatu wolsztyńskiego. Działania profilaktyki tytoniowej podejmowane były przez cały rok kalendarzowy ze szczególnym nasileniem w maju z okazji Światowego Dnia bez Tytoniu oraz w listopadzie z okazji Dnia Rzucania Palenia.

W ramach profilaktyki p/tytoniowej podejmowane były następujące działania:

- 1) Konkurs „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” – zadanie konkursowe polegało na wykonaniu (zaprojektowaniu) znaku graficznego – ekslibrisu o tematyce antynikotynowej. Działania kierowano do uczniów klas V szkół podstawowych. Informację przesłano do 18 placówek oświatowo - wychowawczych z terenu powiatu wolsztyńskiego. Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie wpłynęło 8 prac konkursowych, z których komisja wyłoniła 3 laureatów. Praca laureata została przesłana do Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Poznaniu na etap wojewódzki konkursu.
- 2) Konferencja dla opiekunów szkolnych kół PCK - dnia 24 października 2013 r. we współpracy z Prezesem Zarządu Rejonowego PCK w Wolsztynie zorganizowano konferencję, podczas której przedstawiono zagadnienia merytoryczne i zadania przyjęte do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 (realizacja programów edukacyjnych w placówkach oświatowo – wychowawczych, organizowanie obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, Światowego Dnia Bez Tytoniu, itp.). Udział w konferencji wzięło 19 osób.
- 3) Szkolenie uczniów szkół gimnazjalnych wytypowanych na Młodzieżowych Liderów Zdrowia - dnia 26 lutego 2013 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyło się szkolenie dotyczące profilaktyki uzależnień (palenie tytoniu, alkoholizm, narkomania). Spotkanie zorganizowano dla uczniów szkół gimnazjalnych wytypowanych na Młodzieżowych Liderów Zdrowia. Udział w nim wzięło 26 osób. Zajęcia z młodzieżą prowadzili przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie i Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie.
- 4) W dniu 25 lutego 2013 r. w Komendzie Powiatowej Policji w Wolsztynie odbyło się spotkanie (punkt), podczas którego funkcjonariusze i pracownicy administracyjni komendy mogli dokonać pomiaru tlenu węgla wydychanego z płuc, zadać pytania związane z paleniem tytoniu oraz otrzymać materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki).

Celem działań było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat palenia tytoniu. Z oferowanych działań skorzystało 40 osób.

- 5) W dniu 18 lipca 2013 r. przedstawiciele Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie oraz Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie przeprowadzili akcję informacyjno - edukacyjną, której adresatami były osoby dorosłe przebywające **w Ośrodku Rekreacyjnym „Wielkopolska” w Rudnie. Podczas spotkania omówiono zdrowotne skutki palenia tytoniu, zapisy ustawy antynikotynowej oraz dokonano pomiaru tlenku węgla w wydychanym powietrzu.**

Dodatkowo w spotkaniu udział wzięły dzieci przebywające na wypoczynku letnim w ww. ośrodku. Bardzo aktywnie uczestniczyły one w zaproponowanych dla dorosłych zajęciach. Dzielily się swoją wiedzą podczas wykładu i bardzo chciały skorzystać z pomiaru smokerlyzerem – jak sugerowały w trosce o swoje zdrowie. Chciały mieć pewność, że są zdrowe mimo, iż czasami spotykają dorosłych z papierosem w rękę. Zainteresowały je także ulotki informacyjne, które z pewnością prześlą swoim rodzicom i opiekunom. Udział w spotkaniu łącznie wzięło 48 osób.

- 6) Spotkanie w zakładzie pracy - w dniu 19 listopada 2013 r. w wybranym zakładzie pracy odbyło się spotkanie, podczas którego pracownicy mogli dokonać pomiaru tlenku węgla wydychanego z płuc, zadać pytania związane z paleniem tytoniu oraz otrzymać materiały informacyjno – edukacyjne (ulotki). Celem działań było zwiększenie świadomości społeczeństwa na temat palenia tytoniu. Udział w spotkaniu wzięło 17 osób.

4.1.6. Projekt „Odświeżamy nasze miasta TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”

Z inicjatywy GIS w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 30 września 2013 r. realizowany był Projekt Odświeżamy nasze miasta Tobacco Free Cities /TOB3CIT/. Projekt finansowany przez Międzynarodową Unię ds. Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc oraz Światową Fundację ds. Walki z Chorobami Płuc, instytucje zrzeszone w ramach Inicjatywy Bloomburga. Projekt realizowany będzie w środowisku osób dorosłych.

Ogólnym celem projektu Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities) była ochrona zdrowia mieszkańców Polski przed szkodliwym działaniem dymu tytoniowego. Cele szczegółowe projektu to:

1. Wzmocnienie realizacji Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996 r. Nr 10, poz. 55 z późn. zm.) poprzez egzekucję zapisów w zakresie przestrzegania zakazu palenia

oraz oznakowania stref bezdymnych, prowadzoną w ramach nadzoru bieżącego przez funkcjonariuszy Państwowej Inspekcji Sanitarnej;

2. Wzmocnienie przestrzegania ustawy poprzez kampanię społeczną informującą o obowiązkowych regulacjach w zakresie miejsc wolnych od dymu tytoniowego oraz konsekwencjach zdrowotnych używania tytoniu (czynne i bierne palenie).

Projekt realizowany będzie w 16 miastach wojewódzkich przez okres 2 lat w okresie od 1 października 2011 r. do 30 września 2013 r.

Projekt realizowany był wspólnie przez przedstawicieli Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Wolsztynie, Komendy Powiatowej Policji w Wolsztynie, Straży Miejskiej w Wolsztynie oraz Urzędu Miejskiego w Wolsztynie.

Zasadnicze działania:

- 1) Instruktaż dla kierownika i pracowników dwóch lokali gastronomiczno – rozrywkowych, dotyczący zapisów ustawy antynikotynowej - restauracja ESTAKADA w Wolsztynie oraz restauracja SHOGUN w Wolsztynie. Działanie wykonano 20 lutego 2013 r.
- 2) Konferencja pod nazwą „Wolsztyn pachnie świeżością” – konferencja na temat skutków palenia tytoniu dla uczniów trzecich klas Zespołu Szkół Zawodowych w Wolsztynie - wykładowca dr n med. Dariusz Godlewski – Dyrektor Ośrodka Profilaktyki i Epidemiologii Nowotworów w Poznaniu. Spotkanie odbyło się 22 kwietnia 2013 r. w Wolsztyńskim Domu Kultury. Po konferencji każda zainteresowana osoba mogła dokonać pomiaru tlenu węgla w wydychanym powietrzu. Udział w przedsięwzięciu wzięły 103 osoby.
- 3) Punkt informacyjno – edukacyjny z możliwością dokonania pomiaru smokerlyzerem – punkt uruchomiono w Urzędzie Miejskim w Wolsztynie w dniu 24 kwietnia 2013 r. Działania kierowano do radnych, sołtysów, pracowników urzędu oraz mieszkańców powiatu. Z pomiaru smokerlyzerem skorzystało 50 osób.
- 4) Akcja informacyjno – edukacyjna dla kierowców i pasażerów pojazdów mechanicznych – w dniu 16 maja 2013 r. koalicjanci wspomagani przez uczniów Gimnazjum w Kębłowie przeprowadzili akcję edukacyjną, której adresatami byli mieszkańcy powiatu wolsztyńskiego. Podczas patroli policyjnych koalicjanci **i młodzież wspólnie przeprowadzili dystrybucję ulotek informacyjno – edukacyjnych związanych z profilaktyką antynikotynową.** Łącznie działaniami objęto 100 osób, którym przekazano 250 ulotek tematycznych.
- 5) Akcja informacyjno – edukacyjna dla mieszkańców powiatu wolsztyńskiego - w dniu 16 maja 2013 r. koalicjanci wspomagani przez uczniów Gimnazjum w Kębłowie

przeprowadzili akcję edukacyjną, której adresatami byli mieszkańcy powiatu wolsztyńskiego, przebywający na wolsztyńskim targowisku. Sprzedaż na rynku organizowana jest raz w tygodniu, w każdy czwartek. Wśród uczestników rozdyskrebowano 500 ulotek tematycznych.

- 6) Lustracja lokali gastronomiczno – rozrywkowych, pod względem przestrzegania zapisów ustawy antynikotynowej - w dniu 22 maja 2013 r. przeprowadzono akcję informacyjno – kontrolną, dotyczącą przestrzegania zapisów ustawy antynikotynowej przez lokalną społeczność. Nadzorem objęto lokalne gastronomiczno – **rozrywkowe znajdujące się w Wolsztynie, w których sprawdzono oznakowanie obiektów piktogramem zakazu palenia i faktyczny stan dotyczący używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w lokalach. Właścicielom przekazano tabliczki i naklejki z zakazem palenia. Nadzorem objęto 26 lokali.**
- 7) Instruktaż dla kierownika i pracowników lokalu gastronomiczno – rozrywkowego „EUROPA” w Wolsztynie - dnia 23 maja 2013 r. w restauracji EUROPA w Wolsztynie odbyło się spotkanie przedstawicieli lokalnej koalicji z właścicielem i pracownikami lokalu gastronomiczno – rozrywkowego celem przeprowadzenia instruktażu na temat zapisów Ustawy z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przez następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Lokal EUROPA posiada dwa pomieszczenia do konsumpcji, z których jedno wyłączone jest spod zakazu palenia. Pomieszczenia te są całkowicie od siebie odrębne, zamknięte konsumpcyjnie, wyposażone w wentylację, tak aby dym tytoniowy nie przenikał do innych pomieszczeń. Sala dla niepalących oznakowana jest prawidłowym piktogramem zakazu palenia tytoniu.
- 8) Kolportaż ulotek – w dniach 17 – 21 czerwca 2013 r. na ulicach Wolsztyna koalicjanci wspólnie z służbami parkingowymi prowadzili dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Udzielano także informacji na temat projektu i ustawy antynikotynowej. Rozdano 1000 ulotek.
- 9) „Ogólnopolska Noc Profilaktyki” - w dniu 22 czerwca 2013 r. na wolsztyńskim rynku Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie zorganizowała Happening pod nazwą „Ogólnopolska Noc Profilaktyki”. Celem ogólnym podjętych działań było podniesienie wiedzy młodzieży na temat uzależnień. W trakcie imprezy prowadzono działania prewencyjne i przekonywano młodzież, że życie bez uzależnień to życie lepsze, ciekawsze i pełniejsze. Dla uczestników przedsięwzięcia przygotowano konkursy plastyczne, konkurs wiedzy na temat uzależnień, pokaz tańca zumba i przedstawienie pantomimiczne pt. **"Dobro, a Zło"**. W tym dniu ważną rolę odgrywały

przede wszystkim prowadzone działania profilaktyczne - bezpłatne badanie zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu, a także jazda rowerem w alcohoglach. Prowadzono także dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Udział w przedsięwzięciu wzięło ok. 150 osób.

10)Instruktaż i pomiar tlenu węgla w wydychanych powietrzu dla osób przebywających w Ośrodku Rekreacyjnym „Wielkopolska” w Rudnie - w dniu 18 lipca 2013 r. przeprowadzono instruktaż i badanie tlenu węgla w wydychanym powietrzu dla osób dorosłych przebywających w Ośrodku Rekreacyjnym „Wielkopolska” w Rudnie. Omówiono założenia projektu i skutki palenia tytoniu oraz zapisy ustawy antynikotynowej, a także przeprowadzono pomiar smokerlyzerem. Łącznie udział **w spotkaniu wzięło 21 osób.**

11)Dystrybucja naklejek „WYŁĄCZ PALENIE” oraz instruktaż dot. zapisów ustawy antynikotynowej w lokalach rozrywkowo – gastronomicznych - w dniu 18 lipca 2013 r. właścicielowi sieci pizzerii „PICO BELLO” przekazano 200 naklejek „Wyłącz Palenie”, które wykorzystane były w kampanii w miesiącu sierpniu.

Uzgodniono, że naklejki dołączane będą do paragonów klientów sieci pizzerii tj.

-PICO BELLO, ul. Poznańska 33, 64-200 Wolsztyn,

- PICO BELLO po drodze, Berzyna 83, 64-200 Wolsztyn,

- PICO BELLO, Powodowo, 64-200 Wolsztyn

- Restauracja „Zielony Stolik”, ul. Poznańska 33 a, 64-200 Wolsztyn.

Właścicielowi udzielono również instruktażu dot. zapisów ustawy antynikotynowej w lokalach rozrywkowo – gastronomicznych.

12)W ramach realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta. Tobacco Free Cities /TOB3CIT/

w 2013 r. odbywały się spotkania lokalnej koalicji (ogółem 5 spotkań).

4.1.7. Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

Celem programu i podjętych działań jest ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia, a także określenie ryzykownych zachowań zdrowotnych kobiet ciężarnych w Polsce oraz ich wpływu na zdrowie potomstwa.

Zasadnicze działania:

- 1) Pozyskanie prelegenta – partnera na udział w imprezie środowiskowej:
 - w dniu 18 kwietnia 2013 r. w PSSE w Wolsztynie odbyła się narada z przedstawicielem Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Wolsztynie, z którym uzgodniono, że weźmie udział w imprezie środowiskowej i będzie przekazywać treści edukacyjne w zakresie profilaktyki używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
 - w dniu 25 kwietnia 2013 odbyła się narada z przedstawicielem Szkoły Podstawowej nr 3 w Wolsztynie, z którym uzgodniono, że przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wraz z prelegentem wezmą udział w imprezie środowiskowej pn. „Osiedle się bawi” organizowanej przez placówkę, podczas której promować będą Projekt KIK/68. (Termin realizacji lokalnych eventów przeniesiono na miesiąc listopad- 18-22 listopad 2013 r.)
- 2) Udział w szkoleniu dla powiatowych koordynatorów programu edukacyjnego w ramach projektu KIK/68 - w dniu 17 maja 2013 r. w sali konferencyjnej WSSE w Poznaniu przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wziął udział w szkoleniu w ramach Projektu KIK/68, na którym zaznajomiony został z planowanymi przedsięwzięciami przyjętymi do realizacji.
- 3) Przedstawienie oferty programowej dyrektorom szkół ponadgimnazjalnych – w dniu 12 czerwca 2013 r. powiatowy koordynator projektu osobiście za potwierdzeniem odbioru przekazał pismo GIS wraz z załącznikami do szkół ponadgimnazjalnych, dotyczące programu „ARS..., czyli jak dbać o miłość?”. W dniu 2 września 2013 r. wysłano pismo przypominające w tej samej sprawie.
- 4) „Ogólnopolska Noc Profilaktyki” - w dniu 22 czerwca 2013 r. na wolsztyńskim rynku Komenda Powiatowa Policji w Wolsztynie zorganizowała Happening pod nazwą „Ogólnopolska Noc Profilaktyki”. Celem ogólnym podjętych działań było podniesienie wiedzy młodzieży na temat uzależnień. W trakcie imprezy prowadzono działania prewencyjne i przekonywano młodzież, że życie bez uzależnień to życie lepsze, ciekawsze i pełniejsze. Dla uczestników przedsięwzięcia przygotowano konkursy plastyczne, konkurs wiedzy na temat uzależnień, pokaz tańca zumba **i przedstawienie pantomimiczne pt. „Dobro, a Zło”**. W tym dniu ważną rolę odgrywały przede wszystkim prowadzone działania profilaktyczne - bezpłatne badanie zawartości tlenu węgla w wydychanym powietrzu, a także jazda rowerem **w alcogoglach. Prowadzono także dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Udział w przedsięwzięciu wzięło ok. 150 osób.**

- 5) Przesłanie pism do 27 placówek służby zdrowia, dotyczących naboru na bezpłatne szkolenie dla kadry medycznej – pismo z dnia 22 sierpnia 2013 r. numer OZ-605/1-17/13.
- 6) Punkt informacyjno – edukacyjny w trakcie „XV Pikniku Tlenowego” **zorganizowanego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej – 28 września 2013 r. podczas imprezy środowiskowej promowano baner Projektu KIK/68, a także udzielano porad prawnych dotyczących ustawy antynikotynowej i wykonywano pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu, z którego skorzystały 83 osoby. Prowadzona była również dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych. Organizatorem przedsięwzięcia było Starostwo Powiatowe w Wolsztynie, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie oraz firma BREVITER z Poznania. Udział w pikniku wzięło ok. 300 osób.**
- 7) Konferencja dla opiekunów szkolnych kół PCK – 17 października 2013 r. w Gminnym Centrum w Wolsztynie Zarząd PCK w Wolsztynie zorganizował konferencję, w której udział wzięli nauczyciele – opiekunowie szkolnych kół PCK. Podczas spotkania promowano Projekt KIK/68 poprzez przedstawienie baneru informacyjnego, udzielanie informacji na temat projektu, a także wykonywano pomiar zawartości tlenu węgla wydychanego z płuc. Udział w spotkaniu wzięło 12 osób.
- 8) Szkolenie dla koordynatorów edukacji prozdrowotnej w placówkach oświatowo – wychowawczych – 24 października 2013 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyło się szkolenie zorganizowane przez przedstawiciela PSSE w Wolsztynie. Podczas spotkania promowano Projekt KIK/68 poprzez przedstawienie baneru informacyjnego, a także wykonywanie pomiaru zawartości tlenu węgla wydychanego z płuc. Przekazano również informację o szkoleniu dla szkolnych koordynatorów programu „ARS..., czyli jak dbać o miłość?”. Udział w spotkaniu wzięło 19 osób.
- 9) Event w ramach działań kampanijnych – 21 listopada 2013 r. zorganizowano punkt informacyjno – edukacyjny, który uruchomiony został w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie, w ramach którego zainteresowane osoby mogły uzyskać informacje na temat szkodliwości palenia tytoniu, picia alkoholu i używania substancji psychoaktywnych, zmierzyć poziom tlenu węgla wydychanego z płuc za pomocą smokerlyzera oraz sprawdzić swoją wiedzę odpowiadając na pytania z ww. tematyki. Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe w postaci torby ekologicznej. W ramach

Punktu promowano baner Projektu KIK/68 oraz prowadzono dystrybucję materiałów informacyjno – edukacyjnych. Udział w działaniach wzięło 60 osób.

- 10) Pogadanka i quiz wiedzy o tytoniu dla uczniów szkoły gimnazjalnej – 20 listopada 2013 r. w Gimnazjum w Kębłowie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wspólnie z kadrą pedagogiczną placówki zorganizował pogadankę na temat palenia tytoniu i quiz wiedzy o tytoniu. Działania kierowano do uczniów klasy trzeciej – 16 osób. Nagrody rzeczowe dla laureatów quizu ufundowane zostały przez Urząd Miejski w Wolsztynie.

4.1.8. Profilaktyka HIV/AIDS

W roku 2013 działaniami profilaktyki HIV/AIDS objęto wszystkie szkoły ponadgimnazjalne oraz gimnazjalne znajdujące się na terenie powiatu wolsztyńskiego. Celem podejmowanych działań był:

- wzrost poziomu wiedzy o HIV/AIDS ze szczególnym uwzględnieniem ryzykownych zachowań;
- wzrost skuteczności i efektywności przekazu informacji z zakresu HIV/AIDS;
- wykształcenie postaw akceptacji i tolerancji wobec nosicieli wirusa HIV i chorych na AIDS;
- propagowanie zasad profilaktyki HIV/AIDS;
- wskazanie na sposoby bezpiecznego zachowania, które wykluczają możliwość zakażenia się wirusem HIV.

Formy realizacji:

- 1) Szkolenie dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych wytypowanych na Młodzieżowych Liderów Zdrowia - kontra HIV. Udział w spotkaniu wzięło 20 osób.
- 2) Wojewódzki konkurs fotograficzny pt. „MŁODOŚĆ – BEZPIECZEŃSTWO - HIV”. Konkurs kierowany był dla uczniów klas I, II, III szkół gimnazjalnych z terenu województwa wielkopolskiego. Z etapu szkolnego do Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wolsztynie wpłynęło 5 prac konkursowych. Praca laureata pierwszego miejsca przesłana została na etap wojewódzki konkursu do WSSE w Poznaniu.
- 3) „Bezpieczne Walentynki” - dnia 14 lutego 2013 r. w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Profilowanych w Wolsztynie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował akcję informacyjno – edukacyjną na temat HIV i AIDS. Udział w spotkaniu wzięli uczniowie

klasy pierwszej – 27 osób. Każdy uczestnik otrzymał zakładkę do książki „KOCHAM” oraz czerwony balonik z napisem „Bezpieczne Walentynki 2013”. W placówce przygotowano gazetkę tematyczną z materiałów przekazanych przez przedstawiciela PSSE w Wolsztynie – liczba odbiorców – 778 uczniów.

W tym dniu funkcjonowała również „Poczta Walentynkowa” – do każdej „walentynki – laurki” odbiorca otrzymał zakładkę do książki „KOCHAM” oraz czerwony balonik.

- 4) Obchody Światowego Dnia AIDS – w dniu 29 listopada 2013 r. w Wyższej Szkole Pedagogiki i Administracji Oddział Zamiejscowy w Nowym Tomyszu zorganizowano obchody Światowego Dnia AIDS, które połączone były z wcześniejszymi zmaganiem uczniów szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatów: wolsztyńskiego, nowotomyskiego oraz grodziskiego w Międzypowiatowej Olimpiady Wiedzy „Czy wiesz wszystko o HIV i AIDS?”. Działaniami objęto uczniów klas II szkół ponadgimnazjalnych z terenu trzech powiatów – łącznie 28 uczestników. Podczas obchodów wręczono nagrody i upominki laureatom i uczestnikom olimpiady. Osoby biorące udział w obchodach mogły wysłuchać występu zespołu „Kopernik - BAND”. Honorowym Gościem zaproszonym na obchody Światowego Dnia AIDS była Wiorika - zakażona wirusem HIV, która podzieliła się swoimi przeżyciami z uczestnikami spotkania. Udział w przedsięwzięciu wzięło 120 osób. Sponsorami przedsięwzięć byli: Starostwo Powiatowe w Wolsztynie, Starostwo Powiatowe w Nowym Tomyszu, Starostwo Powiatowe w Grodzisku Wlkp.
- 5) Szkolenie dla koordynatorów edukacji prozdrowotnej w placówkach oświatowo – wychowawczych – w dniu 24 października 2014 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyło się szkolenie dotyczące realizacji programów edukacyjnych w placówkach oświatowo – wychowawczych. Udział w spotkaniu wzięło 19 osób.
- 6) Kampania „Znam Rekomendację PTN AIDS. Zalecam test na HIV”, której celem było zwrócenie uwagi pracowników ochrony zdrowia na problem HIV/AIDS oraz uaktualnianie posiadanej przez nich wiedzy, poprzez m. in.: popularyzację aktualnych standardów PTN AIDS, aktualnych rekomendacji w zakresie testowania w kierunku HIV, a w szczególności wskazań klinicznych do zlecenia pacjentowi badania na obecność wirusa. Informację o kampanii wraz z materiałami edukacyjnymi przekazano do 14 placówek podstawowej opieki zdrowotnej i 13 gabinetów ginekologicznych.

4.2. Działania wojewódzkie

4.2.1. „Moje Dziecko Idzie do Szkoły”

Celem programu było zwrócenie uwagi rodzicom i opiekunom dzieci oddziałów „0” z terenu powiatu wolsztyńskiego, w jaki sposób powinni postępować aby umocnić zdrowie i zapobiec chorobom. Grupa docelowa to dzieci 5 i 6 – letnie (oddziały „0”) – rozpoczynające naukę – zamieszkujące powiat wolsztyński oraz ich rodzice. Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Poznaniu.

W roku szkolnym 2012/2013 programem objęto 30 placówek oświatowo – wychowawczych - 837 dzieci oraz 837 rodziców i opiekunów

Zasadnicze działania:

- 1) Narady z dyrektorami szkół i przedszkoli, które posiadają oddziały „0” – łącznie 30 placówek. Narady miały miejsce od 6 września do 14 listopada 2012 r. Łącznie udział w nich wzięło 36 osób.
- 2) Konferencja dla opiekunów szkolnych kół PCK - spotkanie zorganizowane przez Kierownictwo Zarządu Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Wolsztynie dnia 18 października 2012 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie przy ul. Doktora Kocha 12 a. Udział w konferencji wzięło 16 osób, którym przedstawiono cele i założenia programu oraz sposoby jego realizacji.
- 3) Pogadanka i pokaz mycia zębów – dnia 10 maja 2013 r. w Szkole Podstawowej nr 1 w Wolsztynie Szkole Filialnej w Tłokach zorganizowano dla dzieci z oddziału „0” pogadankę na temat higieny jamy ustnej i pokaz mycia zębów. Działania przygotowane zostały przez pielęgniarkę szkolną. Udział w spotkaniu wzięło 20 osób.
- 4) Pogadanka i pokaz – dnia 24 maja 2013 r. w Przedszkolu w Chorzeminie przedszkolny koordynator programu przygotował pogadankę i pokaz na temat utrzymywania prawidłowej postawy ciała. Działania kierowano do wszystkich dzieci i osób dorosłych przebywających w przedszkolu – łącznie 74 uczestników. Dzieci biorące udział w przedsięwzięciu otrzymały upominki ufundowane Urząd Miejski w Wolsztynie.
- 5) Pogadanka i pokaz mycia zębów – dnia 29 maja 2013 r. w Zespole Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach zorganizowano pogadankę na temat higieny jamy ustnej i pokaz mycia zębów. Działania kierowano do dzieci z oddziału „0” oraz uczniów klasy pierwszej. Spotkanie przygotowane zostało przez pielęgniarkę szkolną. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przekazał szczoteczki do zębów

dla wszystkich dzieci, które wzięły udział w przedsięwzięciu. Łącznie w spotkaniu uczestniczyło 37 osób.

- 6) Podsumowanie realizacji programu - dnia 7 czerwca 2013 r. pracownik PSSE w Wolsztynie wspólnie z kadrami pedagogicznymi i dziećmi z oddziału „0” uczestniczył w podsumowaniu programu. Uczestnicy spotkania wykazywali się wiedzą na temat zdrowia i odpowiednich nawyków prozdrowotnych oraz aktywnością fizyczną. Brali też udział w zajęciach praktycznych przygotowanych przez wychowawcę. Udział w przedsięwzięciu wzięło 37 osób. Dzieci otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy w Przemęcie.
- 7) Poradnictwo Metodyczne – 30 placówek.
- 8) Dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych – 30 placówek.

Materiały przekazane do szkół i przedszkoli:

- 50 szt. – ulotki dla nauczycieli,
- 900 szt. – broszura dla rodziców,
- 900 szt. – kolorowanki,
- 900 szt. – zakładki.

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 27 wizytacji połączonych z oceną realizacji interwencji programowej – co stanowi 90 % placówek realizujących program.

Program na stałe wpisał się w działalność profilaktyczną realizowaną na terenie placówek oświatowo - wychowawczych jest bardzo dobrze odbierany zarówno przez rodziców, jak i nauczycieli. Dużym uznaniem cieszą się również materiały informacyjne – edukacyjne dla rodziców i dzieci.

4.2.2. Projekt „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy”

Bezpośrednim celem Projektu „Bądźmy zdrowi – wiemy, więc działamy” jest zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży narażonych na nadwagę, otyłość i choroby dietozależne na terenie województwa wielkopolskiego.

Celem ogólnym Projektu jest poprawa stanu zdrowia populacji dzieci i młodzieży w Polsce. Grupą docelową są uczniowie oddziałów „0”, rodzice dzieci uczęszczających do oddziałów „0”, uczniowie gimnazjów oraz ich rodzice.

Program realizowany jest od stycznia 2009 r. natomiast od kwietnia 2011 r. ma miejsce kontynuacja – utrzymanie Projektu w placówkach oświatowo – wychowawczych.

Będzie to miało miejsce do maja 2016 r. Inicjatorem programu jest Wojewódzka Stacja Sanitarno–Epidemiologiczna w Poznaniu.

Działania przeprowadzone w 2013 r.:

- 1) Szkolenie dla młodzieży gimnazjalnej na poziomie powiatowym: szkolenie odbyło się dnia 31 października 2013 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie. Udział w spotkaniu wzięło 26 osób.
- 2) Festyn zdrowotny dla dzieci uczęszczających do Zespołu Szkolno – Przedszkolnego w Starkowie - festyn zorganizowano dnia 7 czerwca 2013 r. W przedsięwzięciu udział wzięło 60 dzieci, które uczestniczyły w zabawach przygotowanych przez szkolnego koordynatora programu w placówce. Wszyscy uczestnicy za udział w zabawach otrzymali gadżety ufundowane przez WSSE w Poznaniu.
- 3) Festyn zdrowotny dla dzieci uczęszczających do Zespołu Przedszkola, Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kopanicy - festyn zorganizowano dnia 18 czerwca 2013 r. W przedsięwzięciu udział wzięło 60 dzieci, które uczestniczyły w zabawach przygotowanych przez szkolnego koordynatora programu w placówce. Wszyscy uczestnicy za udział w zabawach otrzymali gadżety ufundowane przez WSSE w Poznaniu.
- 4) Konkurs plastyczny pod hasłem „Bądźmy zdrowi” kierowany dla uczniów szkół gimnazjalnych z terenu powiatu wolsztyńskiego - informację o konkursie przesłano do 13 szkół gimnazjalnych (100 % szkół gimnazjalnych realizujących projekt). Na etap powiatowy do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 6 prac konkursowych, z których komisja konkursowa wyłoniła trzech laureatów. Praca zwycięzcy etapu powiatowego została przesłana do WSSE w Poznaniu na etap wojewódzki. Laureaci otrzymali nagrody rzeczowe ufundowane przez WSSE w Poznaniu.

W roku szkolnym 2012/ 2013 przeprowadzono 8 ocen realizacji projektu – stanowi to 23,52 % ogółu realizujących program.

Realizacja projektu przebiegła sprawnie i bez problemów. Dużym ułatwieniem przy realizacji imprez środowiskowych oraz konkursu były otrzymane gadżety reklamowe oraz nagrody dla laureatów konkursu ufundowane przez WSSE w Poznaniu.

4.3. Inne działania realizowane w 2013 roku.

Profilaktyka raka szyjki macicy

Celem działań jest zmniejszenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, a także:

- zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu,
- podniesienie świadomości o czynnikach zwiększających ryzyko raka szyjki macicy (profilaktyka pierwotna i wtórna),
- uświadomienie kobiet, jak ważne jest regularne poddawanie się badaniom profilaktycznym przez całe życie,
- dostarczenie informacji o świadczeniodawcach wykonujących badania cytologiczne.

Działania kierowane do uczennic szkół ponadgimnazjalnych, kadry pedagogicznej oraz ogółu społeczeństwa.

Formy realizacji:

- 1) w dniu 18 stycznia 2013 r. sporządzono i przesłano informację na temat raka szyjki macicy do 3 redakcji gazet lokalnych (nakład 19000) oraz zamieszczono ją na stronie internetowej PSSE w Wolsztynie.
- 2) Dnia 8 kwietnia 2013 r. w Zespole Szkół Zawodowych w Wolsztynie zorganizowano pogadankę na temat raka szyjki macicy. Młodym kobietom przedstawiono zagadnienia teoretyczne oraz projekcję filmów pt. „Kwiat kobiecości” i „Wybierz życie pierwszy krok”. Działania kierowano do uczennic pierwszych klas – 139 osób. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie przekazał materiały edukacyjne i gadżety reklamowe dla wszystkich uczestników przedsięwzięcia pozyskane z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy w Poznaniu. (W ramach realizacji przedsięwzięcia nawiązano współpracę z WOKPPRSM w Poznaniu).

Grypa

Celem podejmowanych interwencji było kształtowanie właściwych zachowań mających na celu zmniejszenie zachorowań na grypę. Działania kierowano do ogółu społeczeństwa.

Formy realizacji:

- 1) w okresie od 1 lutego do 18 kwietnia 2013 r. prowadzono cotygodniowy monitoring z działań podejmowanych na temat profilaktyki grypy, prowadzonych przez komórki merytoryczne PSSE w Wolsztynie;
- 2) przygotowanie wystawki tematycznej dotyczącej profilaktyki grypy, która eksponowana była w PSSE w Wolsztynie w okresie od 4 lutego do 8 lutego 2013 r.;
- 3) w dniu 12 lutego 2013 r. w Szkole Podstawowej nr 1 w Wolsztynie odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 46 uczestników (uczniowie klas II szkoły podstawowej);
- 4) w dniu 22 lutego 2013 r. w Szkole Podstawowej w Starym Widzimiu – szkoła filialna w Adamowie odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 65 uczestników (dzieci uczęszczające do punktu przedszkolnego oraz uczniowie klas I – III szkoły podstawowej);
- 5) w dniu 26 lutego 2013 r. w Gminnym Centrum Informacji w Wolsztynie odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 26 uczestników (uczniowie szkół gimnazjalnych);
- 6) w dniu 7 marca 2013 r. w Przedszkolu nr 5 w Wolsztynie odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 45 uczestników (dzieci uczęszczające do przedszkola);
- 7) w dniu 27 marca 2013 r. w Akademii Malucha w Wolsztynie odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 30 uczestników (dzieci uczęszczające do przedszkola);
- 8) w dniu 9 kwietnia 2013 r. w Przedszkolu w Mochach odbyła się pogadanka i zajęcia warsztatowe nt. profilaktyki grypy. Udział w spotkaniu wzięło 109 uczestników (dzieci uczęszczające do przedszkola oraz kadra pedagogiczna).

Realizowane przedsięwzięcia przebiegły sprawnie i bez problemów. Zaproponowane działania przez pracownika PSSE w Wolsztynie spotkały się z dużą aprobatą ze strony dyrektorów placówek oświatowo – wychowawczych. Miały one wpływ na kształtowanie odpowiednich postaw i nawyków prozdrowotnych wśród adresatów działań.

„Światowy Dzień Zdrowia”

W związku z obchodami Światowego Dnia Zdrowia na terenie powiatu wolsztyńskiego podejmowane były liczne działania. Grupą docelową byli uczniowie wszystkich szkół z terenu powiatu wolsztyńskiego, pacjenci przychodni lekarskich, czytelnicy prasy lokalnej oraz internauci. Realizacja przebiegała dzięki wsparciu koordynatorów

działań prozdrowotnych na terenie placówek oświatowych i ośrodków zdrowia oraz pielęgniarkom do spraw higieny szkolnej. Hasło tegorocznych obchodów brzmiało „Zdrowe bicie serca”.

Formy realizacji:

- 1) Dnia 20 marca 2013 r. – przesłanie listów intencyjnych do 14 placówek służby zdrowia i 46 placówek oświatowo – wychowawczych.
- 2) Dnia 5 kwietnia 2013 r. – w Szkole Podstawowej w Biskupicach odbyły się obchody Światowego Dnia Zdrowia, w ramach których zorganizowano: pogadankę, prezentację prac plastycznych, imprezę prozdrowotną - zawody sportowe. W obchodach uczestniczyło 48 uczniów, którzy za udział w przedsięwzięciu otrzymali upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt.
- 3) Dnia 8 kwietnia 2013 r. – w Zespole Szkół Zawodowych w Wolsztynie odbyły się obchody Światowego Dnia Zdrowia, w ramach których zorganizowano: pogadankę, pokaz, naukę i profilaktyczne badanie ciśnienia tętniczego. W przedsięwzięciu udział wzięło 45 uczennic.
- 4) Dnia 9 kwietnia 2013 r. – w Przedszkolu w Mochach odbyły się obchody Światowego Dnia Zdrowia, w ramach których zorganizowano: pogadankę i konkurs plastyczny. W przedsięwzięciu uczestniczyło 100 dzieci, które otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy Przemęt.
- 5) Dnia 12 kwietnia 2013 r. – w Przedszkolu w Starej Tuchorzy odbyły się obchody Światowego Dnia Zdrowia, w ramach których zorganizowano: pogadankę i konkurs plastyczny. W obchodach uczestniczyło 16 dzieci, które za udział w przedsięwzięciu otrzymały upominki ufundowane przez Urząd Gminy Siedlec.

Światowy Dzień Bez Tytoniu oraz Światowy Dzień Rzucania Palenia

Jak co roku w okresie od marca do czerwca 2013 r. na terenie powiatu wolsztyńskiego zorganizowano obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu, natomiast w okresie od października do listopada 2013 r. obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu. Realizatorami działań był przedstawiciel PSSE w Wolsztynie we współpracy z pielęgniarkami do spraw higieny szkolnej, nauczycielami, pedagogami oraz koordynatorami edukacji prozdrowotnej w poszczególnych placówkach oświatowo – wychowawczych.

Formy realizacji:

- 1) Konkurs fotograficzny pn. „Zakaz palenia tytoniu w oczach młodzieży” dla uczniów szkół gimnazjalnych z powiatu wolsztyńskiego. Do PSSE w Wolsztynie wpłynęło 11 prac,

z których wyłoniono 3 laureatów. Nagrody rzeczowe dla zwycięzców ufundował Urząd Gminy w Przemęcie i Urząd Gminy w Siedlcu.

- 2) Dnia 21 maja 2013 r. w Zespole Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Tuchorzy dyrekcja placówki z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu, w którym udział wzięli uczniowie klas I – III szkoły podstawowej. Klasa pierwsza przygotowała inscenizację tematycznie związaną z paleniem tytoniu. Podczas apelu podsumowano również konkurs plastyczny pt. „Nie pal przy mnie, proszę”, który był zakończeniem realizowanego w placówce programu edukacyjnego pod tą samą nazwą. Liczba prac, jakie wpłynęły na konkurs to 54. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie był współorganizatorem przedsięwzięć i przekazał laureatom konkursu nagrody rzeczowe, zakupione przez środki pozyskane z Urzędu Gminy w Siedlcu. Łącznie udział w apelu wzięło 100 osób.
- 3) Dnia 24 maja 2013 r. w Przedszkolu w Chorzeminie dyrekcja placówki wspólnie z przedstawicielem PSSE w Wolsztynie zorganizowała obchody Światowego Dnia Bez Tytoniu. Grupy „starszaków” przygotowały i wystawiły inscenizację dla młodszych dzieci. Działania połączone były z podsumowaniem realizacji programu edukacyjnego „Czyste Powietrze Wokół Nas”. Udział w przedsięwzięciu wzięło 74 uczestników.
- 4) Dnia 29 maja 2013 r. w Zespole Przedszkola Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Chobienicach dyrekcja placówki wspólnie z przedstawicielem PSSE w Wolsztynie zorganizowała apel z okazji Światowego Dnia Bez Tytoniu. Tego dnia uczniowie klas V i VI szkoły podstawowej przygotowali występy artystyczne tematycznie związane z paleniem tytoniu. Udział w przedsięwzięciu wzięło 100 osób.
- 5) Szkolenie dla koordynatorów edukacji prozdrowotnej w placówkach oświatowo – wychowawczych - dnia 24 października 2013 r. przedstawiciel PSSE w Wolsztynie zorganizował szkolenie, podczas którego przedstawiono zagadnienia merytoryczne i zadania przyjęte do realizacji w roku szkolnym 2013/2014 (realizacja programów edukacyjnych w placówkach oświatowo – wychowawczych, organizowanie obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, Światowego Dnia Walki z AIDS, Światowego Dnia Zdrowia i Światowego Dnia Bez Tytoniu. Promowano „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” poprzez udzielanie informacji na temat programu, promocję bajeru informacyjnego, a także wykonywanie pomiaru zawartości tlenu węgla wydychanego z płuc. Na spotkanie zaproszono panią dietetyk (Poradnia Żywienia Człowieka), która wygłosiła wykład na temat „Wpływu żywienia na zdrowie człowieka”. W szkoleniu udział

wzięło 19 osób.

- 6) Konferencja dla nauczycieli – opiekunów szkolnych kół PCK - dnia 17 października 2013 r. Prezes Zarządu Rejonowego PCK w Wolsztynie zorganizował konferencję dla nauczycieli – opiekunów szkolnych kół PCK. Na spotkaniu podsumowano pracę kół za ubiegły rok oraz przedstawiono zadania do realizacji w roku bieżącym. Przedstawiciele PSSE w Wolsztynie, również włączyli się w działanie organizowane przez Zarząd PCK. W trakcie spotkania przedstawiono „Profilaktyczny Program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” zaprezentowano baner reklamowy ww. przedsięwzięcia oraz przeprowadzono pomiar tlenku węgla w wydychanym powietrzu. Udział w konferencji wykorzystano również do przedstawienia założeń programów profilaktycznych realizowanych w placówkach oświatowo – wychowawczych, a także przypomniano o organizowaniu obchodów Światowego Dnia Rzucania Palenia, Światowego Dnia Walki z AIDS, Światowego Dnia Zdrowia i Światowego Dnia Bez Tytoniu. Powyższe działanie wpisano również w program „Odświeżamy nasze miasta. TOB3CIT (Tobacco Free Cities)”. Udział w spotkaniu wzięło 12 osób.
- 7) Pogadanka tematyczna i quiz wiedzy o tytoniu - dnia 20 listopada 2013 r. w Gimnazjum w Kęłowie przedstawiciel PSSE w Wolsztynie wziął udział w pogadance tematycznej dotyczącej Światowego Dnia Rzucania Palenia Tytoniu, kierowanej do uczniów klasy trzeciej. Przeprowadzono również quiz wiedzy o tytoniu wśród tej samej grupy. Spośród 16 uczestników wyłoniono trójkę laureatów, dla których upominki ufundował Urząd Miejski w Wolsztynie.
- 8) Punkt informacyjno – edukacyjny - dnia 21 listopada 2013 r. w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Wolsztynie zorganizowano punkt informacyjno – edukacyjny, w ramach którego prowadzony został pomiar zawartości tlenku węgla w wydychanym powietrzu przy użyciu smokerlyzera, dystrybucja materiałów edukacyjnych, a także zainteresowane osoby mogły wykazać się wiedzą w zakresie profilaktyki używania tytoniu, alkoholu i innych substancji psychoaktywnych odpowiadając na samodzielnie wylosowane pytania. Odpowiedzi na pytania miały charakter rozmowy informacyjno-edukacyjnej. Za udzielenie prawidłowej odpowiedzi uczestnik otrzymał niespodziankę – torbę ekologiczną z logo Projektu KIK/68. Z działań punktu i pomiaru smokerlyzerem skorzystało 60 osób.

Szkoły Promujące Zdrowie

Zgodnie z informacjami otrzymanymi od Rejonowego Koordynatora Szkół Promujących Zdrowie Delegatury Kuratorium Oświaty w Lesznie, na terenie powiatu wolsztyńskiego znajduje się jedna placówka, która zarejestrowana jest w Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie. Jest to Szkoła Podstawowa nr 3 Pomnik Tysiąclecia Państwa Polskiego im. Michała Drzymały w Wolsztynie, której w dniu 19 listopada 2012 r. przyznano certyfikat Szkoły Promującej Zdrowie. Natomiast o wejście do Wojewódzkiej Sieci Szkół Promujących Zdrowie stara się Szkoła Podstawowa nr 5 w Wolsztynie.

4.4. Współpraca z innymi instytucjami

W 2013 r. w ramach oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia współpraca prowadzona była z jednostkami samorządu terytorialnego oraz innymi instytucjami wspierającymi zadania

z zakresu ochrony zdrowia. Przedstawiciel PSSE w Wolsztynie pozyskał środki finansowe oraz nakłady rzeczowe na działalność informacyjno – edukacyjną od następujących instytucji: Urzędu Miejskiego w Wolsztynie, Urzędu Gminy Przemęt i Siedlec, Starostwa Powiatowego w Wolsztynie oraz Poradni Żywienia Człowieka w Wolsztynie.

Dodatkowo pozyskano materiały informacyjno – edukacyjne oraz gadzety reklamowe z Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Program Raka Szyjki Macicy w Poznaniu. Oprócz tego przedstawiciel Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Wolsztynie współpracuje z Zarządem Rejonowym PCK w Wolsztynie w zakresie konkursów i olimpiad promujących zdrowy styl życia. Darmowa jest także publikacja artykułów prasowych w 3 redakcjach gazet lokalnych oraz w TV Wielkopolska.

W ramach realizacji projektu „Odświeżamy nasze miasta”. TOB3CIT /Tobacco Free Cities współpracę podjęto z Komendą Powiatową Policji w Wolsztynie, Strażą Miejską w Wolsztynie oraz Urzędem Miejskim w Wolsztynie.

Podczas realizacji międzypowiatowych obchodów Światowego Dnia AIDS współpracują ze sobą: Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Wolsztynie, Nowym Tomysłu oraz Grodzisku Wlkp.

Gminne Centrum Informacji w Wolsztynie bezpłatnie udostępnia lokal na organizację szkoleń, porad, konferencji itp.

5. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Działalność zapobiegawczego nadzoru sanitarnego polegała głównie na opiniowaniu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych planów zagospodarowania przestrzennego, warunków zabudowy i zagospodarowania terenu inwestycji mogących pogorszyć stan zdrowotny środowiska oraz kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w dokumentacji projektowej.

W 2013 roku wydano:

- postanowień dot. uzgadniania o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia w myśl art. 77 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.) – **11**,
- opinii w drodze postanowienia dotyczących uzgodnienia dokumentacji projektowych – **34**,
- opinii w drodze postanowienia dotyczących projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego – **8**,
- opinii w drodze postanowienia dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu: ogółem **38** w tym: **1** o konieczności sporządzenia raportu,
- opinii sanitarnych dotyczących dopuszczenia obiektu budowlanego do użytkowania - **48**, w tym negatywnie: **0**
- decyzji dotyczących innych spraw - **98** / w tym decyzji płatniczych – **92**

W 2013 roku przeprowadzono:

kontrole i wizje lokalne - **65**

6. Podsumowanie

W 2013 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wolsztynie przeprowadził ogółem 1693 kontrole sanitarnych, na podstawie których wydał **798** decyzji administracyjnych, w tym:

- 310 decyzji merytorycznych,
- 488 decyzji płatniczych.

Wydano także **11** postanowień. Nałożono **70** mandatów karnych , na łączną kwotę : **10.240,00 zł.** Spraw do sądów nie kierowano.

Opracowała:

KRYSTYNA WYRWA

Młodszy Asystent -

Stanowisko Pracy do Spraw Organizacji i Statystyki